

JAARVERSLAG 2018

JAARREKENING 2018

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

INHOUD

JAARVERSLAG

1.	Inleiding	5
2.	Stand van zaken bij de programma's en regelingen die het SNN uitvoert	6
3.	Bezwaar, beroep en klachten	9
4.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
5.	Financiering	11
6.	Bedrijfsvoering	13

JAARREKENING

1.	Inleiding	17
1.1	Algemeen	17
1.2	Grondslagen consolidatie en waardering	20
2.	Geconsolideerde cijfers	25
2.0	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	26
2.0.1	Toelichting op de geconsolideerde balans 2018	28
2.1	Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018	34
2.1.1	Toelichting op het geconsolideerde overzicht van baten en lasten 2018	36
2.2	Overige gegevens	42
2.3	Controleverklaring	43
3.	Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020	47
3.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	48
3.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	50
3.1	OP EFRO 2014-2020	52
3.2	Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	54
3.3	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren Research en Development samenwerkingsprojecten	56
3.4	Balans per 31 december 2018	58
3.4.1	Toelichting op de balans 2018	60
4.	Regelingen 2014-2020	65
4.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	66
4.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	68
4.1	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren	70
4.2	Versneller Innovatieve Ambities	72
4.3	Kennisontwikkeling en innovatieregeling	74
4.4	MKB-adviesregeling	76
4.5	Balans per 31 december 2018	78
4.5.1	Toelichting op de balans 2018	80

5. Ruimtelijk Economisch Programma SNN	85
5.0 Overzicht van baten en lasten 2018	86
5.0.1 Toelichting overzicht van baten en lasten 2018	88
5.1 Balans per 31 december 2018	89
5.1.1 Toelichting op de balans 2018	90
6. Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 totaal	93
6.0 Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	94
6.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	96
6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	98
6.2 Transitie 2007-2010	100
6.3 OP EFRO 2007-2013	102
6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	104
6.5 Balans per 31 december 2018	106
6.5.1 Toelichting op de balans 2018	108
7. Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen	113
7.0 Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	114
7.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	116
7.1 Balans per 31 december 2018	117
7.1.1 Toelichting op de balans 2018	118
8. Uitvoeringskosten	120
8.0 Overzicht van baten en lasten 2018	122
8.0.1 Toelichting overzicht van baten en lasten 2018	124
8.1 Balans per 31 december 2018	130
8.1.1 Toelichting op de balans 2018	131
9. Regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden	135
9.0 Overzicht van baten en lasten 2018	136
9.0.1 Toelichting overzicht van baten en lasten 2018	138
9.1 Balans per 31 december 2018	139
9.1.1 Toelichting op de balans 2018	140
Bijlagen	143
1. Overzicht van baten en lasten uitvoeringskosten SER Noord Nederland met toelichting	144
2. Lijst met afkortingen	147
3. CBS SiSa	148
4. Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	150
5. Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	152

JAARVERSLAG

1 Inleiding

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) brengt elk jaar een jaarverslag en een jaarrekening uit. In het verleden werd het jaarverslag in digitale vorm op de website van het SNN gepubliceerd. Dit jaar is ervoor gekozen om het jaarverslag tezamen met de jaarrekening als een geheel te presenteren als Jaarstukken 2018. Daarnaast zal het SNN in digitale vorm een jaaroverzicht presenteren met projecten, die hebben bijgedragen aan de doelstellingen van het SNN. Het public affairs team zal separaat rapporteren over de lobby activiteiten in Den Haag en Brussel.

Sinds de Wet dualisering provinciebestuur (2003) dienen alle gemeenschappelijke regelingen voor het toezichtregime op de financiële stukken te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarbij wordt opgemerkt dat de betekenis van het begrip ‘programma’ bij het SNN iets afwijkt van de inhoud volgens BBV bij provincies en gemeenten. Het SNN voert als Management Autoriteit telkens voor een periode van zeven jaar een Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland uit dat gefinancierd wordt met middelen van de Europese Commissie en cofinanciering van de Nederlandse Rijksoverheid. De inhoud van dit programma is nauw afgestemd met verschillende noordelijke stakeholders. Vanuit dit programma kunnen aan projecten subsidies worden toegekend. Bij gemeenten en provincies is een programma een samenhangend geheel van activiteiten en worden de te realiseren programma’s opgenomen in een programmaplan.

Het jaarverslag gaat conform de BBV-voorschriften in op de onderdelen weerstandsvormen en risicobeheersing, de financiering en de bedrijfsvoering.

In het jaarverslag 2018 zijn enkele voorgeschreven BBV-paragrafen niet opgenomen, omdat deze bij het SNN niet van toepassing zijn. Het betreft informatie over:

- lokale heffingen
- onderhoud kapitaalgoederen
- verbonden partijen
- grondbeleid

2 Stand van zaken bij de programma's en regelingen die het SNN uitvoert

Operationeel programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

OP EFRO 2014-2020

Voor de periode 2014-2020 heeft de Europese Commissie (EC) oorspronkelijk een budget beschikbaar gesteld van € 103.542.000 waarvan 4% (€ 4.141.000) bestemd is voor uitvoeringskosten. Het beschikbare budget is in 2017 aangevuld met € 711.000 en daarnaast kon in 2018 een bedrag van € 1.431.000 worden overgeheveld vanuit het afgesloten programma OP EFRO 2007-2013. Per saldo is voor projecten binnen dit OP EFRO programma € 101.543.000 beschikbaar. Dit bedrag wordt verlaagd met toekenningen aan projecten en vanaf 2017 verhoogd met de vrijval die bij de afrekeningen van projecten ontstaat als de definitieve subsidie lager uitvalt dan de toegezegde subsidie. In de jaren 2017 en 2018 werd € 852.000 vrijval gerealiseerd. Vanaf 2015 is aan 83 projecten subsidie toegekend voor een totaalbedrag van € 47.960.000. Dat resulteert er in dat er ultimo 2018 nog € 54,4 miljoen beschikbaar is om aan projecten toe te kennen. Voor het toekennen aan projecten worden instrumenten als Tender Valorisatie, Call Kennisontwikkeling, Call Proeftuinen, Call Human Capital, Open Innovatie Call en de subsidieregelingen VIA en KEI ingezet. De Open Innovatie Call is in 2018 succesvol ingezet en loopt nog door tot 30 april 2019.

Naast het toekennen van bedragen is bij het OP EFRO van belang dat de projecten jaarlijks voldoende subsidiabele kosten bij het SNN declareren, die in de betaalaanvragen bij de Europese Commissie kunnen worden verwerkt. Deze bestedingsnorm wordt in de praktijk de n+3 norm genoemd. Ultimo 2018 heeft het SNN aan deze norm voldaan. In het verslagjaar heeft de Audit Autoriteit (AA) voor het eerst gerapporteerd over haar controlewerkzaamheden van de declaraties van het SNN bij de EC. Het betreft de betaalaanvragen

die in de periode van 1 juli 2017 t/m 30 juni 2018 door het SNN bij de EC zijn ingediend. De AA heeft in de bij de EC gedeclareerde kosten in deze periode een fout vastgesteld van 0,54% en daarmee blijft het SNN ruim binnen de maximaal toegestane fout van 2%.

Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020

Het Rijk heeft in 2014 € 18.573.000 beschikbaar gesteld als cofinanciering in OP EFRO 2014-2020 waarvan 4% (€ 743.000) bestemd voor uitvoeringskosten. In 2018 is het beschikbare budget uitgebreid met € 249.000. Van het budget (per saldo € 18.079.000) is tot en met 2018 aan acht projecten in totaal € 7.089.000 toegekend. Aangezien er tot op heden nog geen vrijval is gerealiseerd bedraagt het voor projecten beschikbare budget ultimo 2018 € 10.990.000.

MKB-Innovatiestimulering Topsectoren Research en Development samenwerkingsprojecten

Voor dit onderdeel zijn in 2018 geen subsidies aan projecten toegekend.

Regelingen 2014-2020

MKB-Innovatie stimulering Topsectoren (MIT)

Voor de jaren 2015 tot en met 2018 is voor de MIT-regeling een subsidiebudget beschikbaar van € 16.189.000. In deze jaren is aan 579 aanvragers voor € 17.270.000 aan subsidies verstrekt. Bij inmiddels vastgestelde projecten werd vrijval ter grootte van € 1.104.000 gerealiseerd. Dat betekent dat er per saldo ultimo 2018 nog een bedrag van € 23.000 nog beschikbaar is.

Versneller Innovatieve Ambities (VIA)

Voor de VIA regeling is een subsidiebudget van € 30.716.000 beschikbaar voor de jaren 2015 tot en met 2018. In deze jaren is aan 409 projecten in totaal een bedrag van € 19.495.000

aan subsidies toegezegd. Bij de projecten die tot en met het verslagjaar zijn afgerekend werd een vrijval gerealiseerd van € 3.665.000. Per saldo resteert er ultimo 2018 nog € 14.886.000.

Kennisontwikkeling en innovatieregeling (KEI)

In 2016 is een subsidiebudget van € 5.520.000 beschikbaar gesteld voor de KEI regeling. Vanaf dat jaar is aan 135 projecten subsidie toegezegd voor in totaal € 6.192.000. Bij inmiddels vastgestelde projecten is in 2017 en 2018 vrijval vastgesteld van in totaal € 481.000. Dat betekent dat er per saldo ultimo 2018 € 191.000 meer is toegezegd dan beschikbaar is. Naar verwachting zal dit tekort worden gecompenseerd door vrijval bij afrekeningen vanaf 2019.

Ruimtelijk Economisch Programma SNN

In 2012 heeft het ministerie van Economische Zaken de resterende middelen van het Ruimtelijk Economisch Programma Zuiderzeelijn (REP-ZZL) aan het SNN gedecentraliseerd. Er is toen een bedrag van € 107.055.000 overgeheveld naar het SNN. Aanvullend is in 2013 nog eens € 2 miljoen ter beschikking gesteld. Vanaf 2013 is aan veertien projecten subsidie toegekend en een bedrag aan uitvoeringskosten ter beschikking gesteld voor een totaal bedrag van € 98.155.000. Van het totale budget van € 109.055.000 is ultimo 2018 is nog € 10,9 miljoen beschikbaar om aan projecten te worden toegekend. De verwachting is dat projecten tot en met 2025 subsidiabele kosten voor dit programma kunnen maken.

Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland

In 2017 zijn voor de onderdelen OP EFRO 2007-2013, Rijkscofinanciering OP EFRO 2007-2013 en het programma Koers Noord Pieken in de Delta Noord-Nederland de eindafrekeningen ingediend en geaccepteerd. Deze onderdelen

zijn in 2018 dan ook afgesloten waarbij een deel van de niet bestede middelen kon worden overgeheveld naar opvolgende programma's. Uit de Koers Noord periode resteert het Transitieprogramma 2007-2010. Daarvoor zijn uit diverse bronnen middelen beschikbaar gesteld, die het SNN naar eigen inzicht voor projecten kan aanwenden. Een groot deel (€ 29 miljoen) van de beschikbare middelen is in het verleden aangewend voor financiering van de Tender Transitie II en Pieken en de NIOF 2013. Zoals bij de regelingen 2007-2013 hieronder vermeld, zal in 2019 een deel van dit bedrag terugvloeien naar de Transitie-middelen. Ultimo 2018 resteert een te besteden bedrag van € 2.250.000, waarvan conform de begroting na wijziging 2018 afgerond € 1,6 miljoen nog voorbestemd is om te worden aangewend voor projectontwikkeling en een beter samenspel in het innovatie ecosysteem.

Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland regelingen

Noordelijke Innovatie Ondersteunings-faciliteit (NIOF)2013

De eindafrekening van de NIOF regeling 2013 is eind 2018 opgemaakt en zal in 2019 worden afgewikkeld. Uit de afrekening blijkt dat van de verleende subsidies ad € 7.893.000 uiteindelijk € 4.436.000 is vastgesteld. Verreweg het grootste deel (€ 4 miljoen) heeft betrekking op ontwikkelingsprojecten en vermarkting. De overige vastgestelde projecten hebben betrekking op verhoging inzetbaarheid werknemers en op deelneming buitenlandse beurzen. Bij realisatie blijkt dat 354 MKB bedrijven zijn ondersteund en 177 startende en kleine bedrijven, die nog geen vijf jaar bestonden. Het aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen in fte's bedraagt 283 en de uitgelokte private vervolginvesteringen € 1,9 miljoen. Van het beschikbare budget ad € 8 miljoen is € 2.612.000 niet besteed en dat bedrag vloeit in 2019 terug naar de Transitie-middelen 2007-2010.

Regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden

Het SNN zet niet alleen Europese- en Rijksmiddelen via subsidie programma's en regelingen weg, maar verzorgt ook subsidieregelingen en verricht overige werkzaamheden in opdracht van individuele provincies en derden. Dat werk gebeurt voor rekening en risico van de opdrachtgevers. Het SNN ontvangt een kosten-dekkende vergoeding voor de bestede uren of verwerkte aantallen aanvragen. Hoewel de subsidiegelden niet via de jaarrekening van het SNN lopen is de impact van enkele van deze werkzaamheden zo groot dat het goed is om hier inzage te geven in de omvang van de grootste regelingen/werkzaamheden in het verslagjaar.

Voor de drie provincies verricht het SNN werkzaamheden voor het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3). Voor POP3 is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) betaalorgaan. Per onderdeel is ultimo 2018 de financiële voortgang als volgt (zie tabel).

Voor de provincie Groningen voert het SNN de Regionale Investeringssteun Groningen regeling uit. Hiervoor is een budget beschikbaar van € 54.410.000. In de jaren 2015 t/m 2018 is aan 25 projecten subsidie toegezegd voor een totaalbedrag van € 37.011.000.

Voor het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voert het SNN de Regeling Waardevermeerdering woningen gaswinning Groningen-

veld uit, waarvoor een budget van € 40 miljoen beschikbaar is. In de jaren 2017 en 2018 is aan 2.326 aanvragers subsidie verleend. Daarmee is een bedrag van € 8.881.000 gemoeid. De toekenningen bleven in 2018 overigens ver achter bij de verwachtingen, omdat potentiële begunstigden met aardbevingsschade aan hun woning nog in afwachting zijn van een schaderapport.

Vanaf 2018 heeft de provincie Fryslân het SNN opdracht gegeven om de Voucherregeling MKB Fryslân uit te voeren. Van het beschikbare budget van € 2,7 miljoen is in 2018 aan 256 begunstigden voor € 542.000 subsidie verleend.

Voor de provincie Drenthe verzorgt het SNN de uitvoering van onder andere de Bedrijvenregeling DutchTechZone (voorheen Vierkant voor Werk) en de Bedrijvenregeling Drenthe. Voor de Bedrijvenregeling DutchTechZone is een budget beschikbaar van € 11.259.000. In de jaren 2017 en 2018 is aan 32 begunstigden subsidie toegezegd voor een totaalbedrag van € 8.649.000. Bij de Bedrijvenregeling Drenthe bedraagt het beschikbare budget € 3.159.000 en voor deze regeling is in 2018 aan dertien projecten voor in totaal € 598.000 subsidie verleend.

Naast de hier genoemde regelingen voert het SNN voor de provincies en derden nog enkele regelingen en werkzaamheden uit, die geringer van omvang zijn.

Financiële voortgang Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020

bedragen in € 1.000	Beschikbaar budget	Verleende subsidie
POP Fryslân	66.940	32.639
POP Groningen	53.120	31.201
POP Drenthe	61.180	28.629
POP Veenkoloniën	19.000	10.862

3 Bezwaar, beroep en klachten

Soms zijn begunstigden van het SNN het er niet mee eens met een besluit van SNN. In eerste instantie wordt geprobeerd om dat samen zo goed mogelijk op te lossen. De begunstigde kan op basis van een besluit een bezwaar indienen. Het team dat het project heeft behandeld buigt zich dan opnieuw over de casus en probeert de kwestie informeel af te handelen. Lukt dat niet dan wordt het bezwaar door een onafhankelijke hoorcommissie beoordeeld. Deze commissie geeft vervolgens advies aan het Dagelijks Bestuur van het SNN. Wordt bezwaar ongegrond verklaard, dan kan de aanvrager in beroep gaan bij de rechtbank. Hoewel de omvang van de werkzaamheden van het SNN de afgelopen jaren met tal van regelingen behoorlijk is uitgebreid, is het aantal bezwaren niet evenredig gestegen met het aantal besluiten.

In het jaar 2018 werd er 54 keer bezwaar aangetekend tegen 121 in 2017. In 2018 werd er zes keer beroep ingesteld bij de rechtbank tegen zeven keer in 2017. In 2018 ging niemand in hoger beroep tegen een uitspraak van de rechter. In 2017 was dat eenmaal het geval. In het laatste geval werd het SNN overigens recentelijk volledig in het gelijk gesteld.

In 2018 zijn er geen nieuwe klachten binnengekomen. Een klacht uit 2017 is in 2018 ambtelijk opgelost en daaruit blijkt dat de klanten van het SNN best tevreden zijn over onze dienstverlening. Aan klanttevredenheid wordt overigens de laatste jaren een hoge prioriteit gegeven.

4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen en de risico's van het SNN.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het SNN bestaat uit de som van de algemene reserves, die per instrument worden aangehouden. De algemene reserve heeft als doel risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. De reserves zijn vrijwel geheel opgebouwd uit rentebaten in de afgelopen jaren. Ultimo 2018 bedraagt de geconsolideerde algemene reserve € 3,9 miljoen. Als interne gedragslijn geldt dat eventuele besteding van de algemene reserve in lijn moet liggen met de oorspronkelijke (subsidie)doelen.

Risico's

Tegenover de algemene reserve staan risico's die het SNN loopt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Het SNN onderscheidt risicocategorieën, die hierna kort worden genoemd. Jaarlijks wordt beoordeeld of deze indeling nog volstaat en wordt er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet.

- **Inhoudelijke risico's**

Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat het SNN bij de uitvoering van de programma's afwijkt van de bedoelingen van de geldgevers op nihil ingeschat.

- **Procedurele risico's**

Betreft het risico dat op enig moment niet wordt voldaan aan voorschriften, regels en procedures, zowel opgelegd door de geldgever als vastgelegd in de eigen administratieve organisatie, inclusief toetsingskader en controleprotocollen.

Sinds vorig boekjaar speelt er een mogelijke fraude met subsidiegelden. Op 16 januari 2018 heeft de politie twee hoofdverdachten aangehouden na een onderzoek naar subsidiefraude. Het SNN heeft in augustus 2016 aangifte gedaan na een vermoeden van fraude en misbruik van gemeenschapsgeld. Het gaat om € 1,1 miljoen aan subsidies voor 39 projecten. De subsidies werden mede gefinancierd vanuit OP EFRO- en Rijksmiddelen. De subsidies zijn in de periode van 2009 tot en met 2013 aangevraagd. Dankzij een intensieve samenwerking met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum, de Belastingdienst en de politie kon een onderzoek worden gestart dat uiteindelijk leidde tot de aanhouding van verdachten. Het onderzoek naar de subsidiefraude is nu in handen van het Openbaar Ministerie. In de loop van 2019 zal duidelijk worden welke partijen strafrechtelijk worden vervolgd. Het SNN is in overleg met het Openbaar Ministerie in 2019 begonnen met het terugvorderen van onterecht betaalde subsidies. Aangezien het onzeker is of partijen hieraan kunnen voldoen zijn de vorderingen volledig voorzien. Terugontvangen bedragen kunnen opnieuw worden ingezet voor innovatieve projecten of vloeien terug naar de geldverstrekkers.

Op basis van de geldende regels zal het SNN alleen middelen aan de geldverstrekkers moeten terugbetalen als de ingestelde terugvorderingen aan het SNN worden voldaan. Het SNN loopt zelf dus geen risico over het vermoedelijke fraudebedrag van € 1,1 miljoen. Het SNN heeft de afgelopen periode verdere maatregelen genomen om mogelijk misbruik van subsidiegelden te voorkomen.

- **Risico's verbonden aan financiering en uitvoeringskosten**

Voor de uitvoeringskosten tot medio 2023 is een balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten aanwezig. Ultimo 2018 bedraagt het saldo € 9,0 miljoen. Voor de werkzaamheden om het huidige programma 2014-2020 vol-

ledig af te ronden, alsmede de reguliere taken op het gebied van lobby uit te voeren, is op basis van een meerjarenraming voor de periode 2019 tot medio 2023 per saldo een bedrag van € 9,6 miljoen benodigd. Daarbij is rekening gehouden met te verwachten inkomsten en een daarbij passende personeelsplanning. De geraamde toekomstige bezetting is voldoende om de uitvoering en eindafrekening van OP EFRO 2014-2020 en POP3 af te ronden en aan de noordelijke lobbyinzet te voldoen. Daarnaast is voor de komende jaren rekening gehouden met een passende bezetting van de managementafdelingen. Er is geen rekening gehouden met mogelijke wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden.

Het berekende bedrag van € 9,6 miljoen houdt in, dat er ultimo 2018 ten opzichte van de aanwezige balanspost een ongedekt tekort wordt geraamd van € 594.000. Indien niet op andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 198.000 aansprakelijk zijn voor dit tekort. De drie provincies zijn hierover geïnformeerd.

Aangezien het SNN nog nooit financieringsproblemen heeft gehad, mede omdat bewaking van de inkomende geldstroom hoge prioriteit heeft, wordt het financieringsrisico op nihil geschat.

- **Budgettaire risico's**

In de praktijk van de uitvoering van de regionale stimuleringsprogramma's treedt bij eindafrekening van projecten altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op. Daardoor ontstaat de zogeheten vrijval van middelen. Om te voorkomen dat programmiddelen onbenut blijven, worden op basis van ervaringscijfers meer middelen gecommitteerd dan feitelijk budgettair beschikbaar zijn.

In 2013 is van het resterende Transitieprogramma budget een bedrag van € 2,4 miljoen

aangewend ter dekking van de uitvoeringskosten van dit programma. Daarbij is als voorwaarde genoemd dat als er door deze dotatie van € 2,4 miljoen, tekorten ontstaan doordat de vrijval bij het Transitieprogramma lager uitvalt, de reserves van het SNN zullen worden aangesproken. In 2018 werd bekend, dat dit risico zich niet zal voor doen.

Voor het Operationeel Programma 2014-2020 is, conform de EC-verordening uit het verleden, het systeem van automatische decommittering (volgens de zogenaamde N+3 regel) een extra aandachtspunt. Het SNN heeft aan de verplichting, die voor eind 2018 van toepassing was, voldaan.

Recapitulatie

Ultimo 2018 bedraagt het eigen vermogen € 3,9 miljoen bestaande uit een vrij besteedbaar gedeelte van € 853.000 en een gebonden gedeelte van € 3.064.000. Daar staat ultimo 2018 geen direct aanwijsbare risico's en onzekerheden tegenover.

De reserves kunnen worden aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede voor uitvoeringskosten die niet op andere wijze worden gedekt. Voor dat laatste doel mogen echter niet alle reserves worden aangewend, maar alleen het zogenaamd vrij besteedbare deel van de reserves. Ultimo 2018 bedraagt het vrije deel € 853.000.

Laatstgenoemd bedrag wordt vooralsnog beschikbaar gehouden voor calamiteiten of voor het geval dat het tekort op de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten tot medio 2023 niet op andere wijze kan worden ingelopen. Op basis van de huidige stand van zaken wordt de resterende vrije reserve toereikend geacht om bij een eventuele inkrimping van de werkzaamheden van het SNN de nadelige gevolgen op te vangen. Die inschatting is gebaseerd op het gegeven dat het personeelsbestand van het SNN voor 29,6% bestaat uit mensen met een flexibel contract, dat een eventuele afbouw van werkzaamheden binnen drie jaar gerealiseerd moet zijn en dat het SNN een hoog opgeleid personeelsbestand heeft met een gemiddelde leeftijd van 39 jaar.

5 Financiering

De uitgaven van de programma's Operationeel Programma 2014-2020 en REP-SNN worden gedekt uit middelen die door externe geldgevers als het Rijk, de Europese Commissie en provincies ter beschikking worden gesteld. Vanuit de programmamiddelen worden diverse regelingen als project gefinancierd.

Het SNN beschikt doorgaans over aanzienlijke liquiditeiten. De provincie Groningen treedt op als kassier voor het SNN. Dat houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de kas van de provincie Groningen lopen. Het SNN gaat zelf dus geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) hanteert het SNN een eigen financie-

ringsstatuut. Het statuut geeft in overeenstemming met de Wet fido de bestuurlijke kaders aan waarbinnen het dagelijks bestuur van het SNN de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen.

Voor de invoering van het verplichte schatkistbankieren streefde de treasurer van de provincie Groningen er door middel van een actief treasurybeleid naar de financiële kosten voor het SNN zo laag mogelijk te houden en de opbrengsten zo hoog mogelijk te krijgen. Sinds de invoering van het verplicht schatkistbankieren in 2013 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gelden aan medeoverheden uit te lenen.

In 2018 is per einde van de maand de liquiditeitspositie als volgt:						(bedragen x € 1.000)
januari	117.923	mei	125.609	september	116.735	
februari	120.591	juni	125.887	oktober	112.687	
maart	120.737	juli	124.091	november	111.008	
april	119.623	augustus	118.777	december	116.140	

Daarbij gelden de volgende uitgangspunten voor het risicoprofiel van het SNN:

- het uitgangspunt voor het financieel risico is defensief en risicomijdend;
- de lange termijnriscico's worden in ieder geval begrensd door de renterisiconorm, zoals die is opgenomen in de Wet fido;
- de korte termijnriscico's worden in ieder geval begrensd door de kasgeldlimiet, zoals die is opgenomen in de Wet fido.

Medewerkers van de afdeling treasury van de provincie Groningen voeren tweemaal per jaar overleg met vertegenwoordigers van derde partijen, waarvoor de provincie de treasuryfunctie vervult. Het SNN wordt daarbij vertegenwoordigd door de concerncontroller van het SNN. In het overleg worden onder meer de halfjaarlijkse rapportages inzake treasury besproken die aan Gedeputeerde Staten van Groningen worden verstrekt. Het dagelijks bestuur van het SNN ontvangt periodiek een verslag van het overleg.

De renterisiconorm voor het jaar 2018 is op basis van de begroting voor wijziging 2018 vastgesteld op € 7,6 miljoen. Deze norm is verder niet van belang, omdat het SNN geen rentedragende vaste schulden heeft.

Gezien de renteontwikkeling in 2018 zijn vrijgekomen middelen kortlopend weggezet.

De overige middelen zijn belegd in obligaties, onderhandse geldleningen en garantieproducten. De werkelijke rentebaten vallen lager uit als de tegoeden waarover rente wordt vergoed lager zijn dan verwacht en/of als een lager rentepercentage wordt vergoed dan oorspronkelijk werd begroot.

In het jaar 2018 is er geen sprake geweest van liquiditeitstekorten (zie tabel hierboven).

Ingevolge de BBV voorschriften moet het SNN in de jaarrekening enkele financiële kengetallen opnemen. Van de vijf gevraagde kengetallen zijn er twee niet van toepassing omdat het SNN geen grond exploiteert en evenmin belastingen in de vorm van opcenten heft. Vanwege het ontbreken van grondexploitatie en belastingheffing is het ook niet zinvol om voor het SNN de structurele exploitatieruimte te berekenen.

De overige kengetallen luiden als volgt (zie tabel hieronder):

Aangezien het SNN geen leningen heeft verstrekt is de "netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen" gelijk aan de netto schuldquote.

Kengetallen	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
Netto schuldquote	-/- 53 %	-/- 118 %
Solvabiliteitsratio	2 %	3 %

6 Bedrijfsvoering

Algemeen

Het SNN is een sterk team van 102 enthousiaste collega's. Samen faciliteren, stimuleren en verbinden wij partijen in Noord-Nederland. Wij werken actief samen aan het realiseren van noordelijke ambities.

Personeel

Eind 2018 waren er 102 mensen (97 fte) werkzaam bij het SNN. Daarmee is de bezetting iets toegenomen ten opzichte van ultimo 2017 toen er 98 mensen werkzaam waren en het aantal fte 94 bedroeg.

De gemiddelde leeftijd van de werknemers is 39 jaar. Dit is ruim lager dan de gemiddelde leeftijd in de gehele overheidssector. Het ziekteverzuim is in 2018 ten opzichte van 2017 iets toegenomen. Het bedraagt 6,8% in 2018 tegenover 6,5% in 2017. Aangezien dit percentage boven het landelijke verzuimpercentage voor de overheid ligt, is er in 2018 een vitaliteitsbeleid ontwikkeld. Dit beleid is er op gericht om het percentage de komende jaren terug te dringen naar het landelijk gemiddelde. Zo zijn de uitkomsten van het periodieke medische onderzoek met de medewerkers besproken en worden bij ziekte sneller individuele gesprekken gevoerd. In overleg met de Arbo arts wordt vaker een externe coach ingeschakeld. In 2018 was dat dertien keer het geval.

Voorts blijft het SNN zich vooral richten op het zo optimaal inzetten van individuele talenten en ambities van onze medewerkers.

Talentontwikkeling

Samenwerken aan de noordelijke ambities staat centraal binnen het SNN. Iedere medewerker levert hier vanuit zijn of haar talenten en ambities een belangrijke bijdrage aan. In 2018 is begonnen met het aanbieden aan de medewerkers om een 'Discover

analyse' laten maken. Medewerkers worden gestimuleerd om hun bijdrage in het realiseren van de organisatiedoelstellingen te bespreken met hun leidinggevende. Om medewerkers duurzaam inzetbaar te houden binnen en buiten het SNN is er voortdurend aandacht voor opleiding en training. Met ingang van 2018 heeft elke medewerker de beschikking over een persoonlijk ontwikkelbudget voor een periode van vijf jaren. In 2018 hebben 54 medewerkers gebruik gemaakt van het persoonlijke budget. Voorts worden er intern regelmatig SNN academies gehouden waar de medewerkers over diverse onderwerpen worden geïnformeerd. Van deze academies, waarvan er in 2018 21 zijn georganiseerd, wordt een groot deel door eigen medewerkers ingevuld.

Digitalisering bedrijfsprocessen

Om een moderne, professionele en efficiënte dienstverlenende organisatie te zijn is het van groot belang om aangesloten te blijven bij alle nieuwe ontwikkelingen op ICT-gebied en een duidelijke ICT-strategie te hebben. Vanaf 2017 is het mogelijk om via Sharepoint documenten te delen, waarbij het mogelijk is om gelijktijdig met meerdere mensen in hetzelfde document te werken.

Daarnaast wordt jaarlijks geïnvesteerd in het verder doorontwikkelen van het subsidie-managementsysteem om de efficiency verder te vergroten. Hierdoor wordt het voor SNN mogelijk om grotere hoeveelheden subsidieprojecten af te handelen met dezelfde hoeveelheid mensen. Daarnaast wordt het voor begunstigden eenvoudiger om subsidie aan te vragen en hierover verantwoording af te leggen.

In 2018 is in samenwerking met AFAS een systeem geïmplementeerd waarin de personeels-, salaris- en projectadministratie zijn

geïntegreerd. In dit systeem kunnen medewerkers en leidinggevende zelf mutaties initiëren die vervolgens door middel van een workflow de juiste route aflegt. Het systeem biedt daarnaast op elk moment inzicht in de formatie en de voortgang van de projecten.

JAARREKENING

1. Inleiding	17
1.1 Algemeen	17
1.2 Grondslagen consolidatie en waardering	20

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

De jaarrekening bevat de geconsolideerde balans per 31 december 2018 en het geconsolideerd overzicht van baten en lasten over 2018. Dit betekent dat alle afzonderlijke programma's, regelingen en de uitvoeringskosten hierin zijn samengevoegd.

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de geconsolideerde cijfers. De navolgende hoofdstukken bieden meer gedetailleerde informatie over alle programma's en regelingen die bij het SNN in uitvoering zijn. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de lopende programma's en regelingen (hoofdstuk 2 tot en met 7), de uitvoeringskosten (hoofdstuk 8) en de regelingen en werkzaamheden die het SNN voor de provincies en derden uitvoert (hoofdstuk 9). In de bijlagen zijn gegevens over de Sociaal-Economische Raad (SER) Noord-Nederland opgenomen, een lijst van veelgebruikte afkortingen, CBS Single information Single audit (SiSa) verantwoordingsinformatie en verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Bijzonderheden in jaarrekening 2018

In 2018 zijn er ontwikkelingen geweest, die van invloed zijn op de cijfers over het jaar 2018. Deze worden hierna toegelicht.

Inzet reserves in 2018

In de goedgekeurde begroting 2018 (na wijziging) is voorgesteld om een deel van de niet vrij besteedbare reserves in te zetten voor het stimuleren van innovatie in het midden- en kleinbedrijf. Het gaat om een bedrag van € 4,8 miljoen dat aan de hiervoor bestemde reserves in 2018 is onttrokken. Van dit bedrag zal maximaal € 3 miljoen worden aangewend voor nieuwe mkb subsidieregelingen. Hiervoor zijn de reserves van OP EFRO 2017-2013, de reserve Rijkscofinanciering 2007-2013 en

een deel van de EZ Koers Noord PiD reserve ingezet. Voorts wordt € 1,8 miljoen van de gebonden reserve van het Transitieprogramma ingezet voor het verbeteren van de projectontwikkeling en een beter samenspel in het innovatie ecosysteem.

Daarnaast is voorgesteld om een deel van de vrij besteedbare reserves in te zetten voor de uitvoeringskosten van het SNN. Het gaat in dit geval om kosten die niet op andere wijze konden worden gedekt. In de jaarrekening 2018 is conform voorstel een bedrag van € 719.000 aan de vrije reserves onttrokken en toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten. Van dit bedrag is € 450.000 voor verdere intensivering en professionalisering van het OP EFRO programma 2014-2020. Deze middelen worden ingezet om te bewerkstelligen dat het beschikbare budget tijdig en optimaal wordt ingezet, zodat het risico van terugbetaling aan de Europese Commissie zich niet zal voordoen. Het resterende deel van de ingezette vrije reserve, groot € 269.000, is aangewend om niet voorziene loonkostenstijging in 2018 door wettelijke verplichtingen en CAO-effecten op te vangen en de inzet van een nieuwe functionaris security/privacy/gegevensbescherming mogelijk te maken.

Tot slot wordt via een voorstel van resultaatbestemming in 2018 een bedrag van € 152.000 aan de gebonden Transitiereserve onttrokken om de financiering van enkele VIA projecten mogelijk te maken. De financiering van deze projecten met EFRO middelen bleek in de loop van 2018 niet mogelijk toen duidelijk werd hoe de regels omtrent het beoordelen van de financiële positie van aanvragers moesten worden geïnterpreteerd. Die duidelijkheid kwam op een moment dat het op basis van het gewekte vertrouwen niet mogelijk was om de aanvragen alsnog af te wijzen. Voor dit soort gebeurtenissen mag de gebonden Transitiereserve worden aangewend.

Afgesloten onderdelen

In de jaarrekening 2017 is melding gemaakt van het indienen van eindafrekeningen van het OP EFRO programma 2007-2013, de Rijkscofinanciering EFRO 2007-2013 en het programma Koers Noord 2007-2010 Pieken in de Delta Noord-Nederland. De ingediende eindafrekeningen zijn door de geldgevers geaccepteerd en de slotbetalingen hebben plaatsgevonden. In de jaarrekening 2018 kunnen de genoemde onderdelen derhalve worden afgesloten. Dat heeft tot gevolg dat de niet bestede middelen deels konden worden overgeheveld naar het opvolgende programma in de periode 2014-2020. Het gaat dan om € 1.431.000 OP EFRO 2007-2013 middelen die nu beschikbaar zijn binnen het programma OP EFRO 2014-2020.

De resterende algemene reserves zijn ook overgeheveld naar het opvolgende programma. Zo kon er € 11.000 worden toegevoegd aan de algemene reserve van het OP EFRO 2014-2020, € 7.000 aan de algemene reserve van Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 en € 1.527.000 aan de gebonden algemene reserve van de Transitie-middelen.

De SER Noord-Nederland maakt vanaf 2018 geen deel meer uit van het SNN. De financiële afwikkeling van de overgang naar de provincie Groningen is eind 2018 afgerond zodat ook dit onderdeel dit jaar voor het laatst in de jaarrekening is opgenomen.

Nieuwe regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden

In het verslagjaar zijn werkzaamheden verricht voor enkele nieuwe regelingen, die in opdracht van individuele provincies of derden worden uitgevoerd. De belangrijkste zijn een Voucher-regeling MKB Fryslân, een regeling Toekomstgerichte Melkveehouders Drenthe, een Compensatieregeling buitengebied NAM en een regeling Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld.

De werkzaamheden voor individuele provincies en derden namen in 2018 per saldo met € 1.759.000 af ten opzichte van vorig jaar. Deze daling werd hoofdzakelijk veroorzaakt door afloop van de Sectorplannen voor Groningen en Drenthe (€ 539.000), vorig jaar verantwoorde baten van provincies voor de VIA-regeling (€ 1.250.000), lagere baten voor de beëindigde Interimregeling Waardevermeerdering voor de provincie Groningen (€ 321.000) en per saldo lagere overige bijdragen (€ 16.000). Daar staan hogere bijdragen van de provincies voor het POP3 programma (€ 247.000) en hogere bijdragen voor de MIT-regeling (€ 120.000) tegenover.

Aan overige opdrachtgevers is in 2018 € 1.129.000 minder in rekening gebracht. Van deze daling komt € 950.000 voor rekening van de VIA, waar vorig jaar een bijdrage voor de uitvoering in rekening is gebracht van € 1.250.000 en dit jaar € 300.000. Daarnaast vielen de inkomsten uit de WVM-regeling ministerie Economische Zaken en Klimaat € 260.000 lager uit. Doordat potentiële aanvragers van de regeling langer dan verwacht op hun schaderapport moeten wachten, viel het aantal aanvragen in 2018 lager uit. Voorts waren er inkomsten uit nieuwe regelingen voor derden (€ 68.000) en overige mutaties (€ 13.000).

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Het feit dat het SNN als Management Autoriteit is aangewezen voor het OP EFRO 2014-2020 betekent ook dat de horizon voor de vooruitontvangen uitvoeringskosten verlengd is tot medio 2023. Het programma is geringer van omvang dan vorige programma's en op basis daarvan wordt verwacht, dat medio 2023 de eindafrekening kan worden opge maakt.

Ultimo 2017 was het geprognosticeerde tekort op de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten € 661.000. In het jaar 2018 is de

onttrekking aan de balanspost fractioneel lager dan begroot. Zowel de kosten als de inkomsten van provincies en derden vielen ten opzichte van de begroting lager uit, waarbij de kosten net iets meer afnamen. Bij het actualiseren van de prognoses tot medio 2023 is met name de personele bezetting op het minimaal noodzakelijk geachte niveau voor de toekomst gebracht.

Per 31 december 2018 bedraagt de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten € 9.048.000. Na verwerking van de verwachte inkomsten en uitgaven zou deze balanspost toereikend moeten zijn om de nog lopende programma's en regelingen geheel af te wikkelen. Dat is nog niet helemaal het geval, want het tekort loopt ultimo 2018 terug tot € 594.000.

Bij het opstellen van een zo realistisch mogelijke inschatting van de toekomstige kosten en inkomsten tot medio 2023 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- rekening gehouden met inkomsten uit regelingen voor provincies, gemeenten en overige instanties tot medio 2023 op basis van nu bekende gegevens;
- rekening gehouden met vergoedingen conform opdrachten van de drie provincies voor werkzaamheden voor POP3 tot medio 2023 inclusief verwachte tariefstijgingen als gevolg van CAO-/lastenstijgingen;
- uitgegaan van in totaal € 0,4 miljoen inkomsten uit subsidieregeling MIT;
- een vaste personeelsformatie voor lobby tot medio 2023;
- rekening gehouden met een bezetting van de managementfuncties die noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de werkzaamheden;
- uitgegaan van de nu bekende opslagpercentages sociale lasten voor 2019;
- uitgaan van een loonkostenstijging conform opgave van de provincie Groningen voor 2019;
- voor 2020 en verdere jaren rekening gehouden met een loonkostenstijging van jaarlijks 2,5%;
- de overige kostenposten voor zover mogelijk gerelateerd aan de personeelskosten;
- geen rekening gehouden met eventuele wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden;
- om het tekort op de post 'vooruitontvangen uitvoeringskosten' niet verder te laten oplopen is met de drie provincies en de vier gemeenten afgesproken dat de jaarlijkse bijdrage met ingang van 2016 jaarlijks wordt verhoogd. Daarnaast is vanaf 2019 de bijdrage per provincie structureel met € 69.000 verhoogd om onvoorziene kostenstijgingen, die zich vorig jaar openbaarden op te vangen.

Op basis van de nu bekende gegevens ziet het toekomstig verloop van de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten er als volgt uit: (zie tabel)

Verloop vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

Stand 31 december 2018		9.048
Geraamde kosten 2019 tot medio 2023	-36.756	
Geraamde inkomsten 2019 tot medio 2023	27.114	
Geraamd tekort 2019 tot medio 2023		- 9.642
Tekort per 30 juni 2023		€ - 594

Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren is het mogelijk om een groot deel van dit tekort in de komende jaren verder weg te werken door grote volumes regelingen voor provincies, gemeenten en derden door het SNN te laten uitvoeren. In de huidige berekeningen is alleen rekening gehouden met bestaande opdrachten en opdrachten die zeker doorgang zullen vinden. Bij toekomstige nieuwe opdrachten zal ook telkens de personele bezetting opnieuw worden bezien. Indien niet op deze of andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, dan zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 198.000 aansprakelijk zijn voor het tekort.

1.2 Grondslagen consolidatie en waardering

Deze paragraaf gaat in op de grondslagen van consolidatie en waardering en op de inhoud van de balans en het overzicht van baten en lasten.

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften, die het BBV daarvoor geeft.

Grondslagen consolidatie

De volgende hoofdgroepen zijn in de consolidatie betrokken:

- Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020
- Regelingen 2014-2020
- Ruimtelijk Economisch Programma-SNN (REP-SNN)
- Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013
- Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen
- Uitvoeringskosten
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden

De volgende regelingen en werkzaamheden worden voor rekening en risico van provincies en gemeenten uitgevoerd:

- Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân II (STINAF II)
- Duurzaamheidssubsidie voor starters (gemeente De Wolden)
- Interimregeling Waardevermeerdering Groningen (WVM)
- Groningen op voorsprong (sectorplan Groningen)
- Ruimte voor ontwikkeling (sectorplan Drenthe)
- Zonnelening Drenthe 2016, 2017 en 2018
- Regionale Investeringssteun Groningen 2014, 2015, 2017 en 2018 (RIG)
- Innovatief Actieprogramma 4 Groningen (IAG)
- Plattelandsontwikkelingsprogramma 3
- Provinciaal Herstructureringsplan 2011 (PHP)
- Voucherregeling Externe Expertise Financiering (VEEF)
- Nul op de meter 2017
- Bedrijvenregeling Dutch TechZone
- Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld (voor de Nationaal Coördinator Groningen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (WVM 2017))
- Economic Board Groningen AdviesregelinG
- Economic Board Groningen 5G regelinG
- Economic Board Groningen InnovatieregelinG
- Economic Board Groningen ArbeidsplaatsenregelinG
- Verwijdering asbestdaken Drenthe
- Bedrijvenregeling Drenthe 2018-2019
- Toekomstgerichte Melkveehouders Drenthe openstelling 2018
- Compensatieregeling buitengebied NAM
- Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld
- Optreden als fondsbeheerder voor het RSP Mobiliteitsfonds
- Voucherregeling MKB Fryslân

Bij de consolidatie van de groepsbalansen zijn de onderlinge vorderingen en schulden geëlimineerd. Dat geldt ook voor het overzicht van baten en lasten.

In de jaarrekening heeft geen consolidatie met verbonden partijen en/of overige zelfstandige rechtspersonen plaatsgevonden.

De voorliggende jaarrekening heeft enkel betrekking op de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij hieronder anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Hierna volgt per post van de jaarrekening een beknopte beschrijving en indien van toepassing een uiteenzetting over de waardering of wijze van resultaatbepaling.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend), verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. De afschrijvingen op materiële vaste activa vinden onafhankelijk van het

resultaat over het boekjaar plaats vanaf het moment van ingebruikname. Bij de kantoorinventaris wordt rekening gehouden met de einddatum van het huurcontract voor de huisvesting.

Afschrijvingstermijn

Kantoorinventaris	3 tot 5 jaar
ICT-apparatuur en servers	3 jaar
Subsidiemanagementsysteem	5 jaar
CRM systeem	5 jaar
E-loket	3 jaar

Vorderingen

De post vorderingen bevat de vorderingen op het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de nog te ontvangen bijdragen van de Europese Commissie en te ontvangen bedragen van provincies, gemeenten en derden. Onder de overige vorderingen zijn vooruitbetaalde kosten en de compensabele btw opgenomen. De vorderingen uit hoofde van terug te ontvangen subsidies worden in de balans afzonderlijk gewaardeerd, waarbij een inschatting wordt gemaakt van het risico van mogelijke oninbaarheid. Voorzieningen wegens oninbaarheid van vorderingen worden met de boekwaarde van deze vorderingen verrekend.

Rekening-courantverhouding met provincie Groningen

De provincie Groningen treedt als kasbeheerder op voor het SNN. Per onderdeel wordt een rekening-courantverhouding aangehouden.

Liquide middelen

Voor het fondsbeheer van het RSP Mobiliteitsfonds is een bankrekening geopend. Voorts wordt er een kleine kas aangehouden. Het saldo is tegen nominale waarde gewaardeerd.

Algemene reserves

Per instrument wordt een algemene reserve aangehouden. Deze reserve bestaat uit de jaarlijkse toevoegingen van rentebaten onder aftrek van eventuele rentelasten. Verwerking

van niet begrote mutaties in de reserves vindt plaats via de resultaatbestemming. De reserve heeft als doel tekorten op te vangen op projecten en uitvoeringskosten, die niet op een andere wijze worden gedekt.

Vooruitontvangen bedragen

De door de overheden beschikbaar gestelde middelen worden als vooruitontvangen bedragen onder de langlopende schulden opgenomen. De vooruitontvangen bedragen worden verminderd met de reeds gedane toekenningen aan projecten en regelingen. Vrijgevallen middelen die ontstaan, doordat projecten niet doorgaan of minder middelen vragen dan oorspronkelijk geraamd, worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Voor de uitvoeringskosten wordt een balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten aangehouden, bestaande uit het saldo van de door overheden beschikbare gestelde middelen en eventuele dotaties uit de algemene reserves, verminderd met de reeds gemaakte uitvoeringskosten.

Openstaande toekenningen

Betreft de verplichtingen aan projecten en regelingen. Het saldo bestaat uit toekenningen verminderd met de uitbetaalde bedragen en vrijgevallen middelen.

Schulden aan derden wegens uitvoering regelingen

Gemeenten, provincies en overige financiers stellen voorschotten beschikbaar voor de uitvoering van diverse regelingen. Het SNN voert de regeling uit en verstrekt uitkeringen aan projecten. Het saldo van de ontvangen voorschotten en de nog niet aan projecten uitbetaalde bedragen is ultimo 2018 opgenomen onder schuld aan derden wegens uitvoering regelingen.

Overige schulden

Betreft verplichtingen aan leveranciers en nog te betalen kosten. Bij de overige schulden zijn ook de schulden uit hoofde van het fondsbeheer van het RSP Mobiliteitsfonds opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

Projecten

Toekenningen aan projecten

Betreft verleende subsidies (of committeringen) aan projecten. De volledige toezegging wordt in het jaar van toezegging als last in het overzicht van baten en lasten verantwoord.

Vrijval op toekenningen

Voor zover toegekende bedragen niet (geheel) worden uitbetaald, wordt de hierdoor gecreëerde vrijval als bate verantwoord. Aangezien het in feite een correctie op eerdere toekenningen is, wordt de vrijval met ingang van het jaar 2015 als negatieve last gepresenteerd. De vrijval is, mits de regelgeving dit toelaat, opnieuw beschikbaar. De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Teruggevorderde bedragen

Betreft de vorderingen die geen oninbaarheidsvoorziening behoeven. De teruggevorderde bedragen worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

Het niet gebruikte deel van de (jaarlijkse) beschikbare budgetten en de gerealiseerde vrijval op projecten worden aan de vooruitontvangen bedragen toegevoegd. Hieruit worden bedragen onttrokken, indien er niet bestede (jaar-)budgetten van vorige jaren beschikbaar zijn, dan wel als er geanticipeerd wordt op toekomstige budgetten en/of verwachte vrijval (de zogenoemde overcommittering).

Bijdragen in uitvoeringskosten

Betreft de bijdragen in de uitvoeringskosten van het Rijk, de Europese Commissie, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, provincies, gemeenten, derden en overige.

Kosten

Betreft de gemaakte uitvoeringskosten voor het beheren van de diverse subsidie-instrumenten en het beheer van het SNN. De kosten worden doorberekend aan de uitgevoerde instrumenten op basis van een kostenverdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het urenregistratiesysteem. De kosten worden gedekt door bijdragen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Europese Commissie, de drie noordelijke provincies, vier gemeenten en derden.

De personeelskosten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personeelskosten, zoals de waarde van nog niet opgenomen verlofdagen, echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling of opname plaatsvindt.

Alle accountantskosten, die gemaakt moeten worden om deze jaarrekening te controleren, zijn conform de gedragslijn in het verleden aan dat boekjaar toegerekend.

Rente

De provincie Groningen treedt op als kasbeheerder van het SNN. Per instrument wordt een rekening-courantverhouding bijgehouden, waarover jaarlijks rente wordt berekend.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

De vooruitontvangen uitvoeringskosten dienen als dekking van uitvoeringskosten van het SNN. Als de bijdrage aan uitvoeringskosten hoger is dan de gerealiseerde kosten wordt de overfinanciering aan de vooruitontvangen

uitvoeringskosten toegevoegd.

Indien de uitvoeringskosten hoger zijn dan de toegekende financiering, dan vindt een onttrekking (bate) aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten plaats.

Mutaties reserves

Het saldo van de rentebaten en -lasten wordt aan de reserve toegevoegd. Voor overige kosten, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, wordt een bedrag aan de reserves onttrokken.

Vennootschapsbelasting

Jaarlijks beoordeelt SNN in hoeverre sprake is van belaste activiteiten waarvoor vennootschapsbelastingplicht geldt. Uit deze jaarlijks uitgevoerde analyse blijkt dat SNN in 2018 niet voldoet aan de criteria voor vennootschapsbelastingplicht. Om deze reden is in de resultatenrekening geen post opgenomen voor te betalen vennootschapsbelasting.

2 GECONSOLIDEERDE CIJFERS

2.0	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	26
2.0.1	Toelichting op de geconsolideerde balans 2018	28
2.1	Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018	34
2.1.1	Toelichting op het geconsolideerde overzicht van baten en lasten 2018	36
2.2	Overige gegevens	42
2.3	Controleverklaring	43

2.0 GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2018

bedragen in € 1.000	2018	2017
Activa		
vaste activa		
immateriële vaste activa		
materiële vaste activa	413	416
totaal vaste activa	413	416
vlottende activa		
vorderingen	128.469	170.930
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	116.140	103.066
liquide middelen		
totaal vlottende activa	244.609	273.996
Totaal activa	245.022	274.412

(voor resultaatbestemming)

bedragen in € 1.000	2018	2017
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
algemene reserves	4.069	9.213
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	152	
totaal eigen vermogen	3.917	9.213
langlopende schulden		
vooruitontvangen bedragen	95.906	116.028
vooruitontvangen uitvoeringskosten	9.049	11.908
totaal langlopende schulden	104.955	127.936
totaal vaste passiva	108.872	137.149
vlottende passiva		
openstaande toekenningen	93.726	98.567
schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen	41.008	37.763
overige schulden	1.416	933
totaal vlottende passiva	136.150	137.263
Totaal passiva	245.022	274.412

2.0.1 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2018

Algemeen

Bij de consolidatie van de balansen van de verschillende programma's en regelingen zijn de onderlinge vorderingen en schulden (openstaande toekenningen) geëlimineerd.

In totaal is op 31 december 2018 een bedrag van € 22.276.000 geëlimineerd. Gezien het feit dat de onderlinge vorderingen en schulden gedurende 2018 niet zijn gewijzigd, is deze eliminatie gelijk aan de eliminatie op 31 december 2017.

Hierna volgt een toelichting per post van de geconsolideerde balans.

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

In 2018 zijn investeringen in kantoorinventaris, hardware, CRM-systeem en Eloket geactiveerd. In het boekjaar hebben geen afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden.

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende 2018 is als volgt:

(tabel hieronder)

Vlottende activa

Vorderingen

De specificatie per balansdatum is als volgt: (zie tabel p.29).

De totale vorderingen zijn met ruim € 42 miljoen afgenomen. De gedurende 2018 ontvangen bijdragen in het kader van het REP-SNN programma verklaren ruim € 14 miljoen van deze daling. Een tweede belangrijke oorzaak betreft het indienen van eindafrekeningen van het OP EFRO 2007-2013, Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 en het programma EZ Koers Noord 2007-2013 Pieken in de Delta. De ingediende eindafrekeningen zijn door de geldgevers geaccepteerd en de slotbetalingen hebben plaatsgevonden. Ook deze gebeurtenissen leiden tot een afname van de vorderingen van ruim € 14 miljoen. Een laatste belangrijke verklaring van de afgenomen vorderingen zijn de in 2018 ontvangen voorschotten van het ministerie van Economische Zaken en de Europese Commissie voor het OP EFRO 2014-2020.

De terug te ontvangen subsidies zijn nagenoeg volledig voorzien voor mogelijke oninbaarheid. Twee vorderingen zijn echter niet voorzien. In een geval is de subsidie in 2019 terugbetaald. In het tweede geval is op basis van de ervaringen van het SNN de verwachting dat deze subsidie geheel zal worden terugbetaald. Daarom wordt

Verloop materiële vaste activa

bedragen in € 1.000

	Totaal	ICT en servers	kantoorinventaris
boekwaarde per 1 januari 2018	416	351	65
Bij: investeringen 2018	205	174	31
Af: afschrijvingen 2018	- 208	- 181	- 27
Boekwaarde per 31 december 2018	€ 413	€ 344	€ 69

(voor resultaatbestemming)

Specificatie vorderingen	2018	2017
bedragen in € 1.000		
ministerie van Economische Zaken en Klimaat		
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2014-2020	6.506	10.072
MIT	3.150	1.580
REP-SNN	28.600	42.901
EZ Koers Noord 2007-2010 PiD		3.450
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2007-2013		2.181
totaal EZK	€ 38.256	€ 60.184
Europese Commissie		
OP EFRO 2014-2020	80.259	89.619
OP EFRO 2007-2013		8.470
totaal Europese Commissie	€ 80.259	€ 98.089
bijdragen in kosten OP EFRO 2014-2020		
EC in OP EFRO 2014-2020	3.343	3.733
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2014-2020	260	409
totaal OP EFRO 2014-2020	€ 3.603	€ 4.142
terug te ontvangen subsidies		
terug te ontvangen subsidies	3.324	3.380
af: voorziening oninbare vorderingen	3.323	3.372
	€ 1	€ 8
overige vorderingen		
bijdragen provincies, REP-SNN en overige derden in kosten	2.940	3.742
vordering prov. Groningen inz. VIA en KEI	2.447	2.447
vordering prov. Fryslân inz. VIA en KEI		1.350
vordering ministerie van EZK inzake MIT	180	159
Btw-compensatiefonds	465	483
nog te vorderen BTW		38
nog te ontvangen bijdragen	264	200
vooruitbetaalde uitvoeringskosten	54	88
	€ 6.350	€ 8.507
Totaal vorderingen	€ 128.469	€ 170.930

voor deze terug te ontvangen subsidies geen voorziening getroffen. Afboeking van uitstaande vorderingen vindt plaats als van de curator een slotuitdelingslijst is ontvangen of als onomstotelijk vast komt te staan dat incasso niet mogelijk is.

De post bijdragen provincies, REP-SNN en overige derden in kosten bestaat voor een groot deel uit een vordering inzake de kosten van de uitvoering van het REP-SNN programma.

Het SNN maakt gebruik van het Btw-compensatiefonds van de drie noordelijke provincies. Het SNN heeft op basis van evenredigheid de vordering over het jaar 2018 ad € 465.000 bij de drie provincies ingediend.

De nog te ontvangen bijdragen bestaan voornamelijk uit nog te ontvangen bijdragen voor vier Interregprojecten en nog te ontvangen bijdragen voor drie gedetacheerde medewerkers.

De post vooruitbetaalde uitvoeringskosten heeft grotendeels betrekking op vooruitbetaalde huur.

Rekeningen-courantverhouding met provincie Groningen

De provincie Groningen verricht de kassiersfunctie voor het SNN. Alle betalingen en ontvangsten verlopen via de rekening-courant van de provincie Groningen. Over het uitstaande saldo wordt jaarlijks rente berekend. Voor alle programma's en regelingen wordt een aparte rekening-courantverhouding met de provincie bijgehouden.

Verloop eigen vermogen

bedragen in € 1.000

stand 1 januari 2018	9.213
saldo rentebaten/lasten	370
bij: toevoeging aan reserve Transitie-middelen i.v.m. alsnog ontvangen vorderingen in het kader van de reeds afgerekende IPR 2008	5
af: conform gewijzigde begroting 2018 onttrekking aan de reserves t.b.v. budget voor de VIA- regeling en faciliteit projectontwikkeling	- 4.800
af: conform gewijzigde begroting 2018 onttrekking aan vrije reserves ter financiering van onvoorziene kosten	- 719
Algemene reserve voor gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	€ 4.069
af: onttrekking aan reserve Transitie-middelen t.b.v. de VIA-regeling in verband met niet binnen het OP EFRO 2014-2020 programma te declareren uitbetaalde subsidies	- 152
Stand per 31 december 2018	€ 3.917

Specificatie eigen vermogen per balansdatum

bedragen in € 1.000

	2018	2017
OP EFRO 2014-2020	256	164
Regelingen 2014-2020	36	94
REP-SNN	202	692
Koers Noord programma en OP EFRO 2007-2013:		
EZ Koers Noord 2007-2010 PiD		2.010
Transitie 2007-2010	3.347	3.678
OP EFRO 2007-2013		1.088
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2007-2013		1.419
Koers Noord regelingen	- 2	- 13
Uitvoeringskosten	78	71
Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten		10
Totaal	€ 3.917	€ 9.213

Passiva**Vaste passiva****Eigen vermogen (voor bestemming)**

De algemene reserves zijn ontstaan doordat jaarlijks de rentebaten onder aftrek van rentelasten aan de reserves worden toegevoegd. Er wordt per programma en regeling een algemene reserve aangehouden. Daarnaast zijn er algemene reserves voor de uitvoeringskosten.

Geconsolideerd laat het eigen vermogen over het jaar 2018 het volgende verloop zien: (tabel links boven)

Het eigen vermogen per balansdatum (na verwerking van het gerealiseerd resultaat voor bestemming) kan als volgt worden gespecificeerd (tabel linksonder):

De reserves kunnen worden aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede voor uitvoeringskosten die niet op andere wijze worden gedekt. Voor dat laatste doel mogen echter niet alle reserves worden aangewend, maar alleen het zogenaamd vrij besteedbare deel van de reserves. Ultimo 2018 bedraagt het vrije deel € 853.000.

Langlopende schulden**Vooruitontvangen bedragen**

De balanspost vooruitontvangen bedragen is als volgt samengesteld (zie tabel):

Bij het programma OP EFRO 2014-2020 zijn de gedurende het jaar aangeane verplichtingen groter dan de som van de beschikbaar gestelde middelen en vrijval. Per saldo neemt de balanspost voor dit programma daarom af.

In 2018 zijn voor de regelingen 2014-2020 bijdragen beschikbaar gesteld van € 8,2 miljoen. Voor de uitvoering van de MIT-regeling is vanuit zowel de drie noordelijke provincies als het ministerie van Economische Zaken en Klimaat € 2,8 miljoen beschikbaar gesteld. Daarnaast is ten behoeve van de uitvoering van de VIA-regeling vanuit de reserves een bedrag van € 3,0 miljoen beschikbaar gesteld. De balanspost vooruitontvangen bedragen neemt voor deze regelingen per saldo af omdat de aangeane verplichtingen hoger zijn dan de som van de beschikbaar gestelde bijdragen en de vrijgevallen toezeggingen.

Bij het REP-SNN-programma zijn gedurende het jaar verplichtingen aangeaan. Omdat er geen vrijval is opgetreden en geen aanvullende budgetten beschikbaar zijn gesteld, neemt de balanspost voor dit programma daarom per saldo af.

Voor de Koers Noord programma's geldt dat de balanspost vooruitontvangen bedragen is afgenomen. Omdat drie van de vier programma's in 2018 zijn afgerond, is het saldo van deze balanspost voor deze drie programma's nihil. Voor twee programma's is naar aanleiding van de eindafrekening het positieve saldo van de vooruitontvangen bedragen terugbetaald. Het resterende saldo heeft betrekking op het programma Transitie 2007-2010. Onder dit programma wordt ook de nieuwe faciliteit voor projectontwikkeling verantwoord. Voor de Koers Noord regelingen is de balanspost toegenomen. Omdat het programma nagenoeg is afgerond, zijn er geen verplichtingen meer aangeaan. Wel is er vrijval opgetreden waardoor de post vooruitontvangen bedragen toeneemt. Geconsolideerd leiden bovenstaande ontwikkelingen tot een afname van de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Het verloop van de balanspost vooruitontvangen bedragen is in 2018 als volgt (tabel linksonder):

Vooruitontvangen bedragen	2018	2017
bedragen in € 1.000		
OP EFRO 2014-2020	65.425	75.792
Regelingen 2014-2020	14.717	17.873
REP-SNN-programma	10.900	13.234
Koers Noord progr. en OP EFRO 2007-2013	2.250	6.696
Koers Noord regelingen	2.614	2.433
Totaal	€ 95.906	€ 116.028

Verloop vooruitontvangen bedragen	
bedragen in € 1.000	
stand per 1 januari 2018	116.028
af: aangeane verplichtingen derden	- 30.166
bij: vrijgevallen toekenningen projecten	5.302
bij: beschikbaar gestelde middelen VIA	2.700
bij: overgeboekt bedrag projectontw.	1.800
bij: overgeboekt bedrag t.b.v. VIA-regeling	152
	- 20.212
bij: beschikb. gestelde middelen MIT	5.540
bij: ophoging budget	240
Rijkscofinanc. in OP EFRO 2014-2020	
af: terugbetaling eindafrekening	- 5.690
Koers Noord Programma	
	90
Stand per 31 december 2018	€ 95.906

Verloop vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

stand per 1 januari 2018		11.908
bij: beschikbaar gestelde reguliere bedragen in 2018:		
provincies, jaarbijdrage	1.774	
provincies, uitvoering regelingen	2.576	
gemeenten, jaarbijdrage	464	
gemeenten, uitvoering regelingen	1	
rijk, uitvoering MIT-regeling	120	
rijk, ophoging budget Rijkscofinanciering OP EFRO 2014-2020	10	
WVM-regeling (ministerie v. EZK)	90	
Compensatieregeling buitengebied NAM	50	
Regeling energiebesp. woningen bouwkw. versterkingsprogramma Groningenveld	31	
bijdragen voor Interregprojecten	190	
bijdragen voor regelingen EBG	169	
bijdrage website Europa om de Hoek	55	
overig	73	
	€ 5.603	
bij: éénmalige overboeking uit reserves	1.019	
	€ 6.622	
af: uitvoeringskosten in 2018	- 9.482	
Saldo beschikbaar gestelde bedragen minus uitvoeringskosten in 2018		- 2.860
Stand per 31 december 2018		€ 9.048

Verloop openstaande toekenningen

bedragen in € 1.000

stand per 1 januari 2018	98.567	
bij: aangegane verpl. lopend jaar	30.166	
		128.733
af: betalingen 2018	- 29.705	
vrijval 2018 (inclusief vrijval voorziening debiteuren)	- 5.302	
		- 35.007
Stand per 31 december 2018		€ 93.726

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Betreft het saldo van de door de overheden beschikbaar gestelde middelen, verminderd met de onttrekking van het saldo baten en lasten.

Het verloop van de vooruitontvangen uitvoeringskosten is in 2018 als volgt: (tabel linksboven).

De balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten van ruim € 9 miljoen bestaat ultimo 2018 uit de uitvoeringskosten ten behoeve van de uit te voeren programma's en regelingen inclusief REP-SNN. Op basis van een prognose van de te verwachten kosten tot medio 2023 en de inzet van een deel van de vrije reserves vertoont de balanspost ultimo 2018 naar verwachting een tekort van € 594.000 om aan de verplichtingen te voldoen. Indien niet op andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 198.000 aansprakelijk zijn voor dit tekort.

Vlottende passiva**Openstaande toekenningen**

Onder deze balanspost zijn de verplichtingen aan derden opgenomen. Het verloop in het jaar 2018 is als volgt: (tabel linksonder).

Schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen

Het SNN voert voor rekening en risico van de drie noordelijke provincies, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en andere derde partijen regelingen en werkzaamheden uit. Dit betreft onder andere een aantal regelingen op het gebied van energiebesparende maatregelen, waardevermeerderingsregelingen en regelingen gericht op innovatie. Tevens voert het SNN een aantal investeringsregelingen en een tweetal sectorplannen uit.

Schulden aan derden

bedragen in € 1.000

schuld Fryslân inzake STINAF II en Nul op de Meter en Voucherregeling bedrijfsontwikkeling	839
schuld Groningen inzake WVM, IAG4, RIG, sectorplan Groningen en VEEF	816
schuld Drenthe inzake sectorplan Drenthe, Bedrijvenregeling Dutch TechZone, Bedrijvenregeling Drenthe en Toekomstgerichte melkveehouders	12.073
schuld aan ministerie van EZK inzake WVM 2017 en Energiebesparing bij versterking	24.918
schuld EBG inzake Adviesregeling, 5G-regeling, Innovatieregeling en Arbeidsplaatsenregeling	2.274
schuld NAM inzake Compensatieregeling buitengebied NAM	28
schuld gemeente De Wolden	60
Totaal	€ 41.008

Tot slot is de uitvoering van een viertal regelingen van de Economic Board Groningen bij het SNN belegd. Het SNN ontvangt voor deze regelingen voorschotten. Voor zover deze nog niet aan eindbegunstigden zijn uitgekeerd, worden deze voorschotten als schuld in de balans opgenomen (tabel links).

Overige schulden

Deze bestaan per 31 december 2018 uit: (tabel linksonder).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Voor de huur van het pand van het SNN is een overeenkomst afgesloten van 1 juli 2014 tot en met 30 juni 2020. De jaarlast bedraagt € 190.265 en de huurverplichting tot en met juni 2020 bedraagt € 285.397.

Voorts zijn er contracten voor de huur van multifunctionele printers tot en met 31 januari 2020 afgesloten. De verplichting tot einddatum bedraagt € 4.477.

Met de ICT-dienstverlener is een contract afgesloten tot en met 31 december 2020. De verplichting hiervoor bedraagt € 99.947.

Ultimo boekjaar wordt overeenkomstig de BBV voorschriften geen balanspost opgenomen voor de nog niet opgenomen vakantiedagen van de personeelsleden. Inclusief sociale lasten vertegenwoordigt de verplichting voor de vakantiedagen ultimo 2018 een waarde van € 225.586.

Overige schulden

bedragen in € 1.000

te betalen kosten en te verrekenen bedragen:	
- af te dragen sociale lasten	369
- kosten uitzendbureau en detachering	28
- accountantskosten jaarrekening 2018	33
- nog niet opgenomen verlof 60 plus regeling	40
- diverse personeelskosten	17
- reis- en verblijfkosten	16
- automatiseringskosten	9
- agentschap NL: uitvoering 2013-2016 REP-project Wetsus	10
- huur-, service-, en cateringkosten	4
- publiciteit	18
- opleidingskosten	5
- externe opdrachten en onderzoeken	33
- te betalen BTW	29
- vooruitontvangen uitvoeringskosten regelingen EBG, Bedrijvenregeling Dutch TechZone, Bedrijvenregeling Drenthe, WVM en Comp.regeling buitengebied NAM	756
- nog te verrekenen rente mobiliteitsfonds	35
- overige	15
Totaal	€ 1.416

2.1 GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
bedragen in € 1.000			
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	30.166		-30.166
vrijval op toekenningen	-5.302		5.302
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		20.212	20.212
Subtotaal projecten	24.864	20.212	-4.652
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk		130	130
Europese Commissie			
provincies		4.350	4.350
gemeenten		465	465
overige		658	658
Kosten			
uitvoeringskosten	9.482		-9.482
overige kosten		5	5
Rente	9	379	370
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		2.860	2.860
Subtotaal algemeen	9.491	8.847	-644
Totaal saldo van baten en lasten	34.355	29.059	-5.296
Mutaties reserves	397	5.541	5.144
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	34.752	34.600	-152
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		152	152
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	34.752	34.752	0

Begroting na wijziging 2018			Begroting voor wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
66.000		-66.000	33.500		-33.500	37.827		-37.827
-4.457		4.457	-4.170		4.170	-2.623		2.623
4.500	61.543	57.043		29.330	29.330		8	8
							36.446	36.446
66.043	61.543	-4.500	29.330	29.330	0	35.204	36.454	1.250
	120	120					160	160
							30	30
	4.590	4.590		3.474	3.474		6.162	6.162
	466	466		496	496		490	490
	612	612		784	784		837	837
9.682		-9.682	8.464		-8.464	9.193		-9.193
							13	13
5	447	442		440	440	49	527	478
	2.875	2.875		3.710	3.710		264	264
9.687	9.110	-577	8.464	8.904	440	9.242	8.483	-759
75.730	70.653	-5.077	37.794	38.234	440	44.446	44.937	491
447	5.524	5.077	440		-440	540	49	-491
76.177	76.177	0	38.234	38.234	0	44.986	44.986	0
76.177	76.177	0	38.234	38.234	0	44.986	44.986	0

2.1.1 TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Het geconsolideerde overzicht van baten en lasten bestaat uit de exploitaties van alle groepen, die bij het SNN in beheer zijn met de daarbij behorende uitvoeringskosten. De toelichting op de afzonderlijke groepen en afzonderlijke programma's en regelingen is weergegeven in het beheersdeel van deze jaarrekening. De consolidatie is onder te verdelen in de volgende groepen:

- OP EFRO 2014-2020
- Regelingen 2014-2020
- REP-SNN
- Koers Noord en OP EFRO 2007-2013
- Koers Noord regelingen
- Uitvoeringskosten
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden

Analyse resultaat

bedragen in € 1.000

	2018	begroting
subtotaal projecten	- 4.652	- 4.500
beschikbaar uit gebonden reserves	4.500	4.500
beschikbaar via resultaatbestemming	152	0
Resultaat projecten	0	0
bijdragen in uitvoeringskosten	5.603	5.788
beschikbaar uit vrije reserves	1.019	1.019
uitvoeringskosten	- 9.482	- 9.682
Mutatie vooruitontv. uitvoeringskosten	- 2.860	- 2.875

Analyse resultaat

(Zie tabel links)

Voorts zijn de ontvangen rentebaten en twee onder overige kosten verantwoorde terugbetaalde IPR premies toegevoegd aan de reserves. De werkelijke rentebaten zijn € 370.000 en vallen € 72.000 lager uit dan begroot.

Het subtotaal projecten is hoger dan begroot. Door voortschrijdend inzicht in 2018 werd duidelijk dat enkele VIA-projecten niet met EFRO-middelen konden worden gefinancierd. Om deze projecten toch mogelijk te maken is een niet begroot bedrag van € 152.000 aan de reserves van de Transitie-middelen onttrokken.

In 2018 is per saldo € 2.860.000 aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten onttrokken. Dit is € 15.000 minder dan opgenomen in de begroting na wijziging 2018. Deze lagere onttrekking kan als volgt worden verklaard.

De bijdragen in uitvoeringskosten zijn in 2018 € 185.000 lager dan begroot. Dit betreft lagere bijdragen voor werkzaamheden voor provincies/derden ten opzichte van de begroting.

De uitvoeringskosten zijn in 2018 € 200.000 lager dan begroot. De voornaamste verklaring is de salariskosten die € 419.000 lager zijn dan begroot. Met name het tegenvallende aantal aanvragen voor de nieuwe WVM-regeling ligt hieraan ten grondslag. Hierdoor zijn er gedurende 2018 minder fte's werkzaam geweest dan begroot. De studie- en opleidingskosten en de reis-, verblijf- en representatiekosten vielen in totaal € 57.000 hoger dan begroot. Bij diverse andere kostenposten werd de begroting enigszins overschreden waardoor per saldo de overige kosten € 162.000 hoger uitvielen dan begroot.

Projecten

Het voornaamste uitgangspunt bij het opstellen van de begroting door het SNN is dat de subsidiebudgetten binnen de (meerjarige) projectperiode rechtmatig besteed dienen te worden. Verschillen bestaan binnen jaarschijven, onder andere afhankelijk van de (bijgestelde) programmering.

Toekenning aan projecten

bedragen in € 1.000

Groepen	2018	2017
OP EFRO 2014-2020	12.640	13.257
Regelingen 2014-2020	14.856	15.870
REP-SNN	2.334	8.700
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 progr.	336	0
Totaal	€ 30.166	€ 37.827

Vrijval op toekenningen

bedragen in € 1.000

Groepen	2018	2017
OP EFRO 2014-2020	593	259
Regelingen 2014-2020	3.308	1.499
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	1.221	553
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 reg.	180	312
Totaal	€ 5.302	€ 2.623

Toekenningen aan projecten

2018	2017
€ 30.166	€ 37.827

De toekenningen aan projecten bedragen in 2018 in totaal € 30,2 miljoen. In 2018 is € 7,7 miljoen minder subsidie aan projecten toegekend dan in 2017. Bij zowel het OP EFRO 2014-2020 als de regelingen 2014-2020 is er een kleine daling van in totaal € 1,6 miljoen aan toegekende subsidies. Bij het REP-SNN is er in 2018 een afname van € 6,4 miljoen ten opzichte van 2017. Bij het Transitie 2007-2010 (binnen het Koers Noord programma) is er in 2018 een kleine stijging van € 336.000 ten opzicht van 2017. Er is € 196.000 ingezet voor projectontwikkeling en een project, waar initieel een subsidiebedrag van € 140.000 aan was toegezegd vanuit het OP EFRO 2014-2020, is verantwoord onder het Transitie 2007-2010. (tabel linksboven)

Vrijval op toekenningen

2018	2017
€ 5.302	€ 2.623

Bij alle regelingen en programma's, behalve de Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regelingen, is de gerealiseerde vrijval in 2018 hoger dan in 2017. Voor zowel het OP EFRO 2014-2020, de regelingen 2014-2020 als het Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 programma geldt dat er in 2018 meer projecten zijn afgerekend dan in 2017. Dit heeft geleid tot een hogere vrijval in 2018.

Bij de Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 regelingen is de vrijval in 2018 lager dan in 2017, omdat de meeste projecten al in voorgaande jaren zijn afgerekend. De resterende projecten van de laatste nog af te rekenen regeling (de NIOF 2013) zijn in 2018 afgerond. (tabel links)

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 20.212	€ 36.446

De onttrekking aan de vooruitontvangen bedragen is de som van de gerealiseerde vrijval op toekenningen minus de toekenningen aan projecten. Net als in 2017 zijn in 2018 de toekenningen aan projecten hoger dan de vrijval op toekenningen, waardoor een onttrekking aan de vooruitontvangen bedragen plaatsvindt.

De onttrekkingen en toevoegingen aan de vooruitontvangen bedragen zijn als volgt onder te verdelen naar de diverse groepen.

Verdeling mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

Groepen	2018	2017
OP EFRO 2014-2020	12.047	14.248
Regelingen 2014-2020	8.696	14.363
REP-SNN	2.334	8.700
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013	- 2.685	- 553
Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 reg.	- 180	- 312
Totaal	€ 20.212	€ 36.446

Bijdragen provincies

bedragen in € 1.000

totaal jaarlijkse bijdrage	1.774
bijdrage voor toeristische regelingen	10
bijdrage voor energie(premie)/verduurzamingsreg.	86
bijdrage voor Interimregeling Waardevermeerdering	98
bijdrage voor arbeidsmarkt (sectorplannen)	77
bijdrage voor kennis en innovatieve regelingen	130
bijdrage voor investeringsregelingen	591
bijdrage voor plattelandsontwikkeling	1.569
bijdrage voor uitvoering Mobiliteitsfonds	15
Totaal	€ 4.350

Binnen zowel OP EFRO 2014-2020, de regelingen 2014-2020 als de REP-SNN zijn de toekenningen aan projecten in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen. Binnen het Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 en de regelingen van Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 is de vrijval op toekenningen toegevoegd aan de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen**Bijdragen in uitvoeringskosten**

De financiering van de kosten bestaan uit de financieringsbronnen Rijk, Europese Commissie, provincies, gemeenten en overige. Indien de financiering niet voldoende is om de kosten te dekken wordt het tekort onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

Rijk

2018	2017
€ 130	€ 160

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft een bijdrage van € 120.000 ter beschikking gesteld voor de uitvoering van een MIT-regeling. Daarnaast is in 2018 het budget van de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 met € 250.000 opgehoogd, waarvan vier procent oftewel € 10.000 beschikbaar ter dekking is van de uitvoeringskosten.

Provincies

2018	2017
€4.350	€ 6.162

De bijdragen van de provincies zijn bijna € 1,8 miljoen lager dan de bijdragen in 2017. De lagere realisatie is voornamelijk ontstaan doordat in 2018 de bijdragen voor de specifieke dienstverlening zijn afgenomen. In totalen naar soort regeling en programma zijn de volgende bijdragen ontvangen (zie tabel links).

Gemeenten

2018	2017
€ 465	€ 490

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten afgesproken met een jaarlijkse indexatie. Voor 2018 bedraagt deze bijdrage in totaal € 464.000. Daarnaast is er van een gemeente een bijdrage van afgerond € 1.000 ontvangen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening.

Overige

2018	2017
€ 658	€ 2.087

De overige bijdragen bestaan uit een bijdrage voor de ontwikkeling en het beheer van de website Europa om de Hoek voor een bedrag van € 55.000, bijdragen voor Europese samenwerkingsprojecten van in totaal € 190.000, bijdragen van € 171.000 voor energiebesparingsregelingen, bijdragen aan regelingen voor de Economic Board Groningen van € 169.000 en overige bijdragen van € 73.000.

Kosten**Uitvoeringskosten**

2018	2017
€ 9.482	€ 9.193

De kosten van het SNN worden als een geheel gepresenteerd. In 2017 waren ook de kosten van de SER Noord-Nederland (€ 300.000) hierin begrepen, maar dit onderdeel is in 2018 overgegaan naar de provincie Groningen. Op totaalniveau laten de kosten in 2018 ten opzichte van de begroting een voordeel van € 200.000 zien. De voornaamste verklaring is dat de salariskosten € 419.000 lager zijn dan begroot. Met name het tegenvallende aantal aanvragen voor de nieuwe WVM-regeling ligt hieraan ten grondslag. Hierdoor zijn er gedurende 2018 minder fte's werkzaam geweest dan begroot.

De kosten van studie en opleiding zijn ten opzichte van de begroting hoger. Deze kosten zijn op basis van het aantal fte's en de daarbij behorende salariskosten begroot, maar in de praktijk blijken meer mensen in 2018 gebruik te hebben gemaakt van hun persoonlijk ontwikkelingsbudget van € 5.000 voor vijf jaar. De reis-, verblijf- en representatiekosten vallen hoger uit dan begroot, maar dat wordt voornamelijk veroorzaakt door deelname aan Europese samenwerkingstrajecten. Afhankelijk van het project staan tegenover deze kosten vergoedingen (verantwoord onder inkomsten) van 50 tot 100%.

Er zijn geen kosten gemaakt voor accountantscontroles projecten, maar het voordeel ten opzichte van de begroting ad € 25.000 valt weg tegen hogere kosten voor voorlichting, jaarverslagen en vergaderingen. Bij dit onderdeel waren de advertentiekosten voor de werving van een nieuwe directeur niet begroot.

Ten opzichte van de begroting zijn er aanzienlijk meer kosten gemaakt voor de inhuur van externe deskundigheid. Dat komt door de onvoorziene kosten voor de werving van een nieuwe directeur, hogere externe inhuur voor het beoordelen van subsidieaanvragen op het gebied van software en hogere kosten bij de afrekening van de Sectorplannen Groningen en Drenthe. Laatstgenoemde kosten konden overigens worden doorbelast aan de opdrachtgevers.

De kosten voor communicatie en evenementen zijn € 46.000 hoger dan begroot. Daarbij wordt opgemerkt dat een deel van deze kosten (ruim € 18.000) kan worden doorbelast aan Europa om de Hoek.

De huisvestingskosten zijn ten opzichte van de begroting en ten opzichte van de gerealiseerde kosten in 2017 hoger. Een gedeelte van de gestegen kosten kan worden verklaard door nagekomen kosten uit 2017, incidentele

kosten voor inrichting van het pand en hoger dan begrote catering- en parkeerkosten.

De laatste belangrijke afwijking ten opzichte van de begroting betreft de kosten voor automatisering. Deze kosten zijn € 45.000 hoger dan begroot. Een deel van de kosten, afgerond € 70.000, heeft echter betrekking op regelingen die in opdracht van derden worden uitgevoerd. Aangezien deze kosten integraal zijn doorbelast, vallen de kosten voor automatisering dus lager uit dan begroot.

In hoofdstuk 8 zijn de kosten nader gespecificeerd en toegelicht. Voor de belangrijkste kostenposten worden daar ook materiële verschillen tussen de werkelijke cijfers, de begroting na wijziging 2018 en de cijfers van 2017 nader uiteengezet.

In bijlage 1 is voor de laatste keer een overzicht van de baten en lasten van SER Noord-Nederland opgenomen. De activiteiten van dit onderdeel worden vanaf 2018 voor rekening van de provincie Groningen uitgevoerd. Administratief is dit onderdeel ultimo boekjaar afgesloten.

De verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in bijlage 4 opgenomen. Daarbij wordt opgemerkt dat na het vertrek van directeur Van der Sluis op 1 september 2018 het uit vier personen bestaande Management Team de directietaken heeft waargenomen.

Overige kosten

2018	2017
€ 5	€ 13

Het betreft twee aflossingen op een vordering van de reeds afgerekende IPR 2008.

Rente

2018	2017
€ 370	€ 478

Per regeling en programma heeft de provincie Groningen een aparte rekening-courant. Van het saldo van ontvangsten en uitgaven wordt de rentestand bijgehouden. De rentelasten en -baten komen ten gunste of ten laste van iedere specifieke regeling of programma (tabel linksonder).

In 2018 zijn de rentebaten € 108.000 lager dan in 2017. Dit komt met name doordat in 2018 een lager rentepercentage is gehanteerd dan in 2017.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

2018	2017
€ 2.860	€ 264

Het saldo van de vooruitontvangen uitvoeringskosten bestaat uit de werkelijke uitvoeringskosten ad € 9,5 miljoen verminderd met de ontvangen bijdragen ad € 6,6 miljoen. Het saldo van € 2,9 miljoen is onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

Rentebaten en -lasten

bedragen in € 1.000

	2018	2017
baten	379	527
lasten	- 9	- 49
Saldo	€ 370	€ 478

Verloop vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

Onttrekking aan de gebonden reserves:		
Nieuwe VIA-regeling (inclusief uitvoering)	3.000	
Verbeteren projectontwikkeling/samenspel innovatie ecosysteem	1.800	
Subtotaal		€ 4.800
Onttrekking aan de vrij besteedbare reserves:		
Intensivering communicatie OP EFRO	450	
Onvoorziene loonkostenstijging 2018	129	
Extra lobby inzet voor de periode na 2020	90	
Kosten nieuwe functie security/privacy	50	
Subtotaal		€ 719
Totaal onttrekkingen reserves		€ 5.519
Toevoegingen aan reserves:		
Positieve saldo rentelasten en -baten	370	
Ontvangen aflossingen op een vordering	5	
Totaal toevoegingen reserves		€ 375
Per saldo mutaties reserves		€ 5.144

Mutaties reserves

2018	2017
€ 5.144	€ 491

De mutaties reserves is in 2018 als volgt samengesteld: (tabel links).

Resultaatbestemming, onttrekking reserve

2018	2017
€ 152	€ 0

Aan de gebonden reserves van de Transitie-middelen is een bedrag van € 152.000 onttrokken ter dekking van enkele uitbetaalde subsidies binnen de VIA-regeling, die niet gedeclareerd kunnen worden binnen het OP EFRO 2014-2020.

2.2 OVERIGE GEGEVENS

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Voorstel bestemming van het gerealiseerd resultaat (voor bestemming)

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het resultaat van de jaarrekening aan de algemene reserve te worden toegevoegd (positief resultaat) of onttrokken (negatief resultaat). Mocht het resultaat niet aan de algemene reserve zijn toegevoegd of onttrokken, dan legt het Dagelijks Bestuur dit punt expliciet voor aan het Algemeen Bestuur via een voorstel tot resultaatbestemming. In het verslagjaar is dit het geval met een onttrekking aan de reserves van € 152.000.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen in hoofdstuk 2.3.

2.3 CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Samenwerkingsverband Noord-Nederland te Groningen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door u vastgestelde verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de verantwoordingsinformatie WNT en de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat door het algemeen bestuur d.d. 20 november 2018 bij besluit is vastgesteld en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNI en artikel 5 lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 347.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 34.750, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn rapporteren.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Provinciewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door het algemeen bestuur vastgestelde verordeningen. In dit kader is dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Provinciewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat door het algemeen bestuur d.d. 20 november 2018 bij besluit is vastgesteld, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ Dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.
 - ▶ Dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- ▶ Het vaststellen dat de door het algemeen bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland de financiële risico's niet kan opvangen.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 22 mei 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.T.H. Wortelboer RA

3 OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020

3.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	48
3.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	50
3.1	OP EFRO 2014-2020	52
3.2	Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	54
3.3	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren Research en Development samenwerkingsprojecten	56
3.4	Balans per 31 december 2018	58
3.4.1	Toelichting op de balans 2018	60

3.O OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020 PROGRAMMA'S

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	12.640		-12.640
vrijval op toekenningen	-593		593
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		12.047	12.047
Subtotaal projecten	12.047	12.047	
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		74	74
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	74	74
Totaal saldo van batens en lasten	12.047	12.121	74
Mutaties reserves	74		-74
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	12.121	12.121	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	12.121	12.121	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
36.500		-36.500	25.757		-25.757
-157		157	-259		259
	36.343	36.343		25.498	25.498
36.343	36.343		25.498	25.498	
	100	100		93	93
0	100	100	0	93	93
36.343	36.443	100	25.498	25.591	93
100		-100	93		-93
36.443	36.443	0	25.591	25.591	0
36.443	36.443	0	25.591	25.591	0

3.O.1 OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020 PROGRAMMA'S

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017
€ 12.640	€ 25.757

In 2018 is vanuit het OP EFRO 2014-2020 een totaalbedrag van iets meer dan € 7 miljoen aan twaalf projecten toegekend. Vanuit de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 is aan vijf projecten een totale subsidie van iets meer dan € 5,6 miljoen toegekend. Bij de MIT R&D samenwerkingsprojecten is geen subsidie aan projecten toegekend.

Vrijval op toekenningen

2018	2017
€ 593	€ 259

Bij één project met financiering vanuit het OP EFRO 2014-2020 is een vrijval van € 593.000 gerealiseerd, doordat er niet op het maximaal verleende bedrag is vastgesteld. Bij zowel de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 als de MIT R&D samenwerkingsprojecten is geen vrijval gerealiseerd.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 12.047	€ 25.498

De toekenningen aan projecten wordt vermindert met de vrijval op toekenningen. Dit saldo is onttrokken aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2018	2017
€ 74	€ 93

Het positieve saldo van de rentebaten en -lasten over de drie rekening-courantsaldi bedraagt in totaal € 74.000.

Mutaties reserves

2018	2017
€ 74	€ 93

De ontvangen rente wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

3.1 OP EFRO 2014-2020

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	7.005		-7.005
vrijval op toekenningen	-593		593
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		6.412	6.412
Subtotaal projecten	6.412	6.412	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		20	20
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	20	20
Totaal saldo van baten en lasten	6.412	6.432	20
Mutaties reserves	20		-20
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	6.432	6.432	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	6.432	6.432	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
27.500		-27.500	23.991		-23.991
-150		150	-259		259
	27.350	27.350		23.732	23.732
27.350	27.350	0	23.732	23.732	0
	40	40		29	29
0	40	40	0	29	29
27.350	27.390	40	23.732	23.761	29
40		-40	29		-29
27.390	27.390	0	23.761	23.761	0
27.390	27.390	0	23.761	23.761	0

3.2 RIJKSCOFINANCIERING IN OP EFRO 2014-2020

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	5.635		-5.635
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		5.635	5.635
Subtotaal projecten	5.635	5.635	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		54	54
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	54	54
Totaal saldo van batens en lasten	5.635	5.689	54
Mutaties reserves	54		-54
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	5.689	5.689	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	5.689	5.689	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
9.000		-9.000	1.454		-1.454
	9.000	9.000		1.454	1.454
9.000	9.000	0	1.454	1.454	0
	60	60		64	64
0	60	60	0	64	64
9.000	9.060	60	1.454	1.518	64
60		-60	64		-64
9.060	9.060	0	1.518	1.518	0
9.060	9.060	0	1.518	1.518	0

3.3 MIT R&D SAMENWERKINGSPROJECTEN

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	batens	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	0	0	0
Resultaatbestemming, toevoeging reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	0	0	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
			312		-312
-7		7			
	-7	-7		312	312
-7	-7	0	312	312	0
0	0	0	0	0	0
-7	-7	0	312	312	0
-7	-7	0	312	312	0
-7	-7	0	312	312	0

3.4 OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020 PROGRAMMA'S

bedragen in € 1.000		3.1 OP EFRO 2014 - 2020
Activa		
vaste activa		
immateriële activa		
materiële activa		
totaal vaste activa		0
vlottende activa		
vorderingen		80.259
rekening-courantverhouding met provincie Groningen		10.220
liquide middelen		
totaal vlottende activa		90.479
Totaal activa		90.479
Passiva		
vaste passiva		
eigen vermogen		
algemene reserves		95
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)		
totaal eigen vermogen		95
langlopende schulden		
voortuitontvangen bedragen		
toekenningen		54.435
totaal voortuitontvangen bedragen		54.435
voortuitontvangen uitvoeringskosten		
totaal langlopende schulden		54.435
totaal vaste passiva		54.530
vlottende passiva		
openstaande toekenningen		35.949
overige schulden		
rekening-courant		
totaal vlottende passiva		35.949
Totaal passiva		90.479

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	3.3 MIT R&D samen- werkingsprojecten	totaal 31-12-2018
0	0	0
6.240	266	86.765
10.335	-77	20.478
16.575	189	107.243
16.575	189	107.243
161		256
161	0	256
10.990		65.425
10.990	0	65.425
10.990	0	65.425
11.151	0	65.681
5.424	189	41.562
5.424	189	41.562
16.575	189	107.243

3.4.1 OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020 PROGRAMMA'S

bedragen in € 1.000	3.1 OP EFRO 2014-2020	3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
OP EFRO 2014-2020	80.259	
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020		6.240
saldo 31 december	80.259	6.240
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari		
voorziening		
afgeboekte oninbare vordering		
ontstane vorderingen		
ontvangen		
mutatie voorziening		
saldo 31 december		
voorziening		
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	80.259	6.240
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	6.266	8.124
saldo mutaties	3.954	2.211
overboeking		
saldo 31 december	10.220	10.335

toelichting op de balans per 31 december 2018

3.3 MIT R&D samen- werkingsprojecten	totaal 31-12-2018	totaal 31-12-2017
_____	_____	_____
	80.259	89.619
266	6.506	10.072
266	86.765	99.691
_____	_____	_____
0	0	0
_____	_____	_____
266	86.765	99.691
	14.390	8.687
-77	6.088	5.703
-77	20.478	14.390
_____	_____	_____

3.4.1 OPERATIONEEL PROGRAMMA EFRO NOORD-NEDERLAND 2014-2020 PROGRAMMA'S

bedragen in € 1.000	3.1 OP EFRO 2014-2020	3.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	64	100
bij: rente baten/lasten	20	54
af: projecten		
bij: overboeking	11	7
saldo 31 december	95	161
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	59.157	16.376
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	259	
saldo 1 januari	59.416	16.376
mutaties 2018:		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		240
overheveling van middelen	1.431	9
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	-7.005	-5.635
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen	593	
saldo 31 december	54.435	10.990
specificatie:		
beschikbare middelen	53.583	10.990
vrijgevallen toezeggingen	852	
saldo toekenningen	54.435	10.990
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	36.405	1.454
bij: verplichtingen projecten	7.005	5.635
af: betalingen projecten	-6.868	-1.665
af: vrijval projecten	-593	
saldo 31 december	35.949	5.424

toelichting op de balans per 31 december 2018

3.3 MIT R&D samen- werkingsprojecten	totaal 31-12-2018	totaal 31-12-2017
	164	71
	74	93
	18	
0	256	164
	75.533	100.267
	259	
0	75.792	100.267
	240	1.023
	1.440	
	-12.640	-25.757
	593	259
0	65.425	75.792
	64.573	75.533
	852	259
0	65.425	75.792
266	38.125	16.451
	12.640	25.757
-77	-8.610	-3.824
	-593	-259
189	41.562	38.125

4 REGELINGEN 2014-2020

4.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	66
4.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	68
4.1	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren	70
4.2	Versneller Innovatieve Ambities	72
4.3	Kennisontwikkeling en innovatieregeling	74
4.4	MKB-adviesregeling	76
4.5	Balans per 31 december 2018	78
4.5.1	Toelichting op de balans 2018	80

4.O REGELINGEN 2014-2020

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	14.856		-14.856
vrijval op toekenningen	-3.308		3.308
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		8.396	8.396
Subtotaal projecten	11.548	8.396	-3.152
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	6	42	36
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	6	42	36
Totaal saldo van baten en lasten	11.554	8.438	-3.116
Mutaties reserves	136	3.100	2.964
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	11.690	11.538	-152
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		152	152
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	11.690	11.690	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
21.900		-21.900	15.870		-15.870
-2.100		2.100	-1.499		1.499
				8	8
2.700	19.800	17.100		14.363	14.363
22.500	19.800	-2.700	14.371	14.371	0
5	87	82		64	64
5	87	82	0	64	64
22.505	19.887	-2.618	14.371	14.435	64
87	2.705	2.618	64		-64
22.592	22.592	0	14.435	14.435	0
22.592	22.592	0	14.435	14.435	0

4.O.1 REGELINGEN 2014-2020

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017
€ 14.856	€ 15.870

In 2018 konden aanvragen worden ingediend voor de MIT-, VIA- en KEI-regelingen. Vanuit deze regelingen zijn respectievelijk 178, 115 en 86 positieve besluiten tot subsidieverlening genomen.

De volgende bedragen zijn aan projecten gecommiteerd (bovenste tabel):

Verdeling toekenningen aan projecten

bedragen in € 1.000

MIT	5.348
VIA	5.640
KEI	3.868
Totaal	€ 14.856

Vrijval op toekenningen

bedragen in € 1.000

MIT	294
VIA	2.575
KEI	439
Totaal	€ 3.308

Vrijval op toekenningen

2018	2017
€ 3.308	€ 1.499

De vrijval is als volgt samengesteld: (onderste tabel)

Het aantal projecten vallend onder de MIT-, VIA- en KEI-regelingen waarbij vrijval is opgetreden, bedraagt respectievelijk 27, 100 en 19. De opgetreden vrijval komt zowel voort uit subsidies die niet op het maximaal verleende bedrag zijn vastgesteld als uit projecten waarbij de beschikking geheel is ingetrokken.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 8.396	€ 14.363

De toekenningen aan projecten worden in mindering gebracht op de mutaties vooruitontvangen bedragen. De vrijval op toekenningen worden hieraan toegevoegd.

Ten behoeve van de uitvoering van de VIA-regeling is vanuit de reserves van EZ Koers Noord 2007–2010 PiD, OP EFRO 2007-2013 en Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de mutaties vooruitontvangen bedragen. In de gewijzigde begroting 2018 was het bedrag van € 3 miljoen begroot onder de noemer van MKB-adviesregeling. In de loop van 2018 is echter besloten dat deze regeling als onderdeel van de VIA-regeling wordt uitgevoerd.

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Daarnaast is een bedrag van € 152.000 vanuit de vrij inzetbare reserve van de Transitie-middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de VIA-regeling. De reden hiervoor is dat een aantal uitbetaalde subsidies binnen de VIA-regeling niet gedeclareerd kan worden binnen het programma OP EFRO 2014-2020. Derhalve worden de Transitie-middelen hiervoor aangewend.

Per saldo leidt dit tot een onttrekking aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

De onttrekking bestaat uit:

Mutaties vooruitontvangen bedragen

bedragen in € 1.000

af: toekenningen aan projecten	- 14.856
bij: vrijval op toekenningen	3.308
bij: beschikbaar gestelde middelen VIA-regeling	3.152

Per saldo onttrokken	€- 8.396
-----------------------------	-----------------

Algemeen

Rente

2018	2017
€ 36	€ 64

In 2018 bedragen de rentebaten over de drie rekening-courant saldi € 36.000.

Mutaties reserves

2018	2017
€ -2.964	€ 64

Conform de begroting na wijziging 2018 is via een mutatie van de reserves een bedrag van € 3 miljoen aan de reserves onttrokken voor de uitvoering van de VIA-regeling. De ontvangen rente ad € 36.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Ook is conform de begroting in 2018 € 94.000 aan de vrije reserves onttrokken en overgeboekt naar de vooruit ontvangen uitvoeringskosten.

Resultaatbestemming, onttrekking reserve

2018	2017
€ -152	€ 0

Er is een bedrag van € 152.000 aan de reserves van de Transitie-middelen onttrokken ten behoeve van de VIA-regeling. De reden hiervoor is dat een aantal uitbetaalde subsidies binnen de VIA-regeling niet gedeclareerd kan worden binnen het programma OP EFRO 2014-2020. Hiervoor worden de Transitie-middelen aangewend.

4.1 MKB-INNOVATIESTIMULERING TOPSECTOREN

	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
bedragen in € 1.000			
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	5.348		-5.348
vrijval op toekenningen	-294		294
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		5.054	5.054
Subtotaal projecten	5.054	5.054	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	6		-6
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	6	0	-6
Totaal saldo van batens en lasten	5.060	5.054	-6
Mutaties reserves	23	29	6
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	5.083	5.083	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	5.083	5.083	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
5.200		-5.200	4.012		-4.012
-200		200	-566		566
	5.000	5.000		5	5
				3.441	3.441
5.000	5.000	0	3.446	3.446	0
5		-5		12	12
5	0	-5	0	12	12
5.005	5.000	-5	3.446	3.458	12
	5	5	12		-12
5.005	5.005	0	3.458	3.458	0
5.005	5.005	0	3.458	3.458	0

4.2 VERSNELLER INNOVATIEVE AMBITIES

	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
bedragen in € 1.000			
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	5.640		-5.640
vrijval op toekenningen	-2.575		2.575
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-87	-87
Subtotaal projecten	3.065	-87	-3.152
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		40	40
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	40	40
Totaal saldo van baten en lasten	3.065	-47	-3.112
Mutaties reserves	100	3.060	2.960
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	3.165	3.013	-152
Resultaatbestemming, onttrekking reserve		152	152
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	3.165	3.165	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
13.000		-13.000	9.553		-9.553
-1.600		1.600	-891		891
	11.400	11.400		3	3
				8.659	8.659
11.400	11.400	0	8.662	8.662	0
	70	70		41	41
0	70	70	0	41	41
11.400	11.470	70	8.662	8.703	41
70		-70	41		-41
11.470	11.470	0	8.703	8.703	0
11.470	11.470	0	8.703	8.703	0

4.3 KENNISONTWIKKELING EN INNOVATIEREGELING

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	3.868		-3.868
vrijval op toekenningen	-439		439
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		3.429	3.429
Subtotaal projecten	3.429	3.429	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		2	2
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	2	2
Totaal saldo van batens en lasten	3.429	3.431	2
Mutaties reserves	13	11	-2
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	3.442	3.442	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	3.442	3.442	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
2.300		-2.300	2.305		-2.305
-300		300	-42		42
	2.000	2.000		2.263	2.263
2.000	2.000	0	2.263	2.263	0
	8	8		11	11
0	8	8	0	11	11
2.000	2.008	8	2.263	2.274	11
8		-8	11		-11
2.008	2.008	0	2.274	2.274	0
2.008	2.008	0	2.274	2.274	0

4.4 MKB-ADVIESREGELING

	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
bedragen in € 1.000			
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Terugggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	0	0
Totaal saldo van batens en lasten	0	0	0
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	0	0	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	0	0	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.400		-1.400			
2.700	1.400	-1.300			
4.100	1.400	-2.700	0	0	0
	9	9			
0	9	9	0	0	0
4.100	1.409	-2.691	0	0	0
9	2.700	2.691			
4.109	4.109	0	0	0	0
4.109	4.109	0	0	0	0

4.5 REGELINGEN 2014-2020

bedragen in € 1.000	4.1
	MIT 2015
Activa	
vaste activa	<hr/>
immateriële activa	
materiële activa	
totaal vaste activa	0
vlottende activa	
vorderingen	3.150
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	-2.259
liquide middelen	
totaal vlottende activa	891
Totaal activa	<hr/> 891
Passiva	
vaste passiva	<hr/>
eigen vermogen	
algemene reserves	-6
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	
totaal eigen vermogen	-6
langlopende schulden	
voortuitontvangen bedragen	
toekenningen	23
totaal voortuitontvangen bedragen	23
voortuitontvangen uitvoeringskosten	
totaal langlopende schulden	23
totaal vaste passiva	<hr/> 17
vlottende passiva	
openstaande toekenningen	874
overige schulden	
rekening-courant	
totaal vlottende passiva	874
Totaal passiva	<hr/> 891

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

4.2 VIA	4.3 KEI	4.4 MKB adviesregeling	totaal 31-12-2018
0	0	0	0
15.642	4.109		22.901
8.248	- 974		5.015
23.890	3.135	0	27.916
23.890	3.135	0	27.916
40	2		36
40	2	0	36
14.885	-191		14.717
14.885	-191	0	14.717
14.885	-191	0	14.717
14.925	-189	0	14.753
8.965	3.324		13.163
8.965	3.324	0	13.163
23.890	3.135	0	27.916

4.5.1 REGELINGEN 2014-2020

bedragen in € 1.000	4.1 MIT 2015	4.2 VIA
Activa		
Vorderingen Rijk, Europa en provincies		
OP EFRO 2014-2020		13.624
Ministerie van Economische Zaken	3.150	
Provincie Groningen		2.018
Provincie Drenthe		
Provincie Fryslân		
saldo 31 december	3.150	15.642
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari	90	113
voorziening	-85	-110
afgeboekte oninbare vordering	-70	-129
ontstane vorderingen	253	142
ontvangen	-119	-32
mutatie voorziening	69	-16
saldo 31 december	154	94
voorziening	-154	-94
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	3.150	15.642
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	-1.001	9.353
saldo mutaties	-1.258	-1.105
overboeking		
saldo 31 december	-2.259	8.248

toelichting op de balans per 31 december 2018

4.3 KEI	4.4 MKB adviesregeling	totaal 31-12-2018	totaal 31-12-2017
3.680		17.304	17.304
429		3.150	1.580
		2.447	2.447
			1.350
4.109	0	22.901	22.681
		203	32
		-195	-20
		-199	-107
		395	416
		-151	-138
		53	175
		248	203
		-248	-195
0	0	0	8
4.109	0	22.901	22.689
1.363		9.715	6.865
-2.337		-4.700	2.850
-974	0	5.015	9.715

4.5.1 REGELINGEN 2014-2020

bedragen in € 1.000	4.1 MIT 2015	4.2 VIA
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	23	60
bij: rente baten/lasten	-6	40
af: projecten		
af: overboeking	-23	-60
saldo 31 december	-6	40
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	-1.268	14.167
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	805	931
saldo 1 januari	-463	15.098
mutaties 2018		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen	5.540	2.700
overheveling van middelen		152
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	-5.348	-5.640
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen	294	2.575
saldo 31 december	23	14.885
specificatie		
beschikbare middelen	-1.076	11.379
vrijgevallen toezeggingen	1.099	3.506
saldo toekenningen	23	14.885
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	1.025	11.188
bij: verplichtingen projecten	5.348	5.640
af: betalingen projecten	-5.205	-5.288
af: vrijval projecten	-294	-2.575
saldo 31 december	874	8.965

toelichting op de balans per 31 december 2018

4.3 KEI	4.4 MKB adviesregeling	totaal 31-12-2018	totaal 31-12-2017
11		94	30
2		36	64
-11		-94	
2	0	36	94
3.196		16.095	9.410
42		1.778	267
3.238	0	17.873	9.677
		8.240	22.555
		152	4
			8
-3.868		-14.856	-15.870
439		3.308	1.499
-191	0	14.717	17.873
-672		9.631	16.107
481		5.086	1.766
-191	0	14.717	17.873
2.224		14.437	7.143
3.868		14.856	15.870
-2.329		-12.822	-7.077
-439		-3.308	-1.499
3.324	0	13.163	14.437

5 RUIMTELIJK ECONOMISCH PROGRAMMA SNN

5.0	Overzicht van baten en lasten 2018	86
5.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2018	88
5.1	Balans per 31 december 2018	89
5.1.1	Toelichting op de balans 2018	90

5.O RUIMTELIJK ECONOMISCH PROGRAMMA SNN

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	2.334		-2.334
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		2.334	2.334
Subtotaal projecten	2.334	2.334	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		138	138
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	138	138
Totaal saldo van batens en lasten	2.334	2.472	138
Mutaties reserves	766	628	-138
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	3.100	3.100	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	3.100	3.100	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
7.000		-7.000	8.700		-8.700
	7.000	7.000		8.700	8.700
7.000	7.000	0	8.700	8.700	0
	150	150		169	169
0	150	150	0	169	169
7.000	7.150	150	8.700	8.869	169
150		-150	169		-169
7.150	7.150	0	8.869	8.869	0
7.150	7.150	0	8.869	8.869	0

5.O.1 RUIMTELIJK ECONOMISCH PROGRAMMA SNN toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017
€ 2.334	€ 8.700

In 2018 is aan een project € 2,3 miljoen aan subsidie toegekend.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 2.334	€ 8.700

De toekenningen aan projecten is in mindering gebracht op de vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2018	2017
€ 138	€ 169

Over het positieve rekening-courantsaldo is een rentebate van € 138.000 gerealiseerd.

Mutaties reserves

2018	2017
€ 138	€ 169

De ontvangen rente wordt aan de algemene reserve toegevoegd. Daarnaast is conform de begroting een bedrag van € 628.000 aan de reserves onttrokken en overgeboekt naar de vooruitontvangen uitvoeringskosten. Per saldo wordt er dus € 138.000 aan de reserves toegevoegd.

5.1 RUIMTELIJK ECONOMISCH PROGRAMMA SNN BALANS PER 31 DECEMBER 2018

bedragen in € 1.000

Activa

vaste activa

immateriële activa

materiële activa

totaal vaste activa**0**

vlottende activa

vorderingen

28.600

rekening-courantverhouding met provincie Groningen

31.030

liquide middelen

totaal vlottende activa**59.630**

Totaal activa

59.630

Passiva

vaste passiva

eigen vermogen

algemene reserves

202

gerealiseerd resultaat (voor bestemming)

totaal eigen vermogen**202**

langlopende schulden

vooruitontvangen bedragen

toekenningen

10.900

totaal vooruitontvangen bedragen

10.900

vooruitontvangen uitvoeringskosten

totaal langlopende schulden**10.900****totaal vaste passiva****11.102**

vlottende passiva

openstaande toekenningen

48.528

overige schulden

rekening-courant

totaal vlottende passiva**48.528**

Totaal passiva

59.630

5.1.1 RUIMTELIJK ECONOMISCH PROGRAMMA SNN

bedragen in € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
ministerie van Economische Zaken en Klimaat	28.600	42.901
ministerie van Infrastructuur en Milieu		
saldo 31 december	28.600	42.901
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari		
voorziening		
afgeboekte oninbare vordering		
ontstane vorderingen		
ontvangen		
mutatie voorziening		
saldo 31 december	0	0
voorziening		
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	28.600	42.901
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	22.765	11.609
saldo mutaties	8.265	11.156
overboeking		
saldo 31 december	31.030	22.765

toelichting op de balans per 31 december 2018

bedragen in € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	692	523
bij: rente baten/lasten	138	169
af: overboeking	- 628	
saldo 31 december	202	692
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	13.234	21.934
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen		
saldo 1 januari	13.234	21.934
mutaties 2017:		
aangewend voor uitvoeringskosten		
beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa		
overheveling van middelen		
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen	- 2.334	- 8.700
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen		
saldo 31 december	10.900	13.234
specificatie		
beschikbare middelen	10.900	13.234
vrijgevallen toezeggingen		
saldo toekenningen	10.900	13.234
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	51.740	50.911
bij: verplichtingen projecten	2.334	8.700
af: betalingen projecten	- 5.546	- 7.871
af: vrijval projecten		
saldo 31 december	48.528	51.740

6 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 PROGRAMMA'S

6.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	94
6.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	96
6.1	EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	98
6.2	Transitie 2007-2010	100
6.3	OP EFRO 2007-2013	102
6.4	Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	104
6.5	Balans per 31 december 2018	106
6.5.1	Toelichting op de balans 2018	108

6.0 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 TOTAAL

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	336		-336
vrijval op toekenningen	-1.221		1.221
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-2.685	-2.685
Subtotaal projecten	-885	-2.685	-1.800
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten		5	5
Rente		117	117
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	122	122
Totaal saldo van batens en lasten	-885	-2.563	-1.678
Mutaties reserves	122	1.800	1.678
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-763	-763	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-763	-763	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
600		-600			
-2.000		2.000	-553		553
1.800	-1.400	-3.200		-553	-553
400	-1.400	-1.800	-553	-553	0
	90	90	48	13	13
				180	132
0	90	90	48	193	145
400	-1.310	-1.710	-505	-360	145
90	1.800	1.710	193	48	-145
490	490	0	-312	-312	0
490	490	0	-312	-312	0

6.O.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 TOTAAL

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017
€ 336	€ 0

In totaal is € 196.000 ingezet voor projectontwikkeling. Daarnaast is een project, waar initieel subsidie aan was toegezegd vanuit het OP EFRO 2014-2020, uiteindelijk met € 140.000 gefinancierd vanuit de Transitie 2007-2010 middelen.

Vrijval op toekenningen

2018	2017
€ 1.221	€ 553

Bij het Transitie 2007-2010 is op afgerekende projecten vrijval gerealiseerd. De overige programma's (het EZ Koers Noord 2007-2010 PiD, het OP EFRO 2007-2013 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013) zijn reeds afgerekend. Enkele bezwaren tegen de eindafrekeningen van projecten hebben bij de afgerekende programma's geleid tot extra subsidiebetalingen en correcties op de geboekte vrijval.

De vrijval is als volgt over de vier geldstromen verdeeld:

Verdeling vrijval

bedragen in € 1.000

EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	- 147
Transitie 2007-2010	1.507
OP EFRO 2007-2013	- 130
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	-9
Totaal	€ 1.221

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 2.685	€ 553

De toevoeging aan de mutaties vooruitontvangen bedragen van iets minder dan € 2,7 miljoen bestaat uit de vrijval op toekenningen ad € 1.221.000 en een eenmalige bijdrage voor het verbeteren van de projectontwikkeling en een beter samenspel in het innovatie ecosysteem van € 1,8 miljoen verminderd met de toekenningen aan projecten van € 336.000.

Algemeen

Overige kosten

2018	2017
€ 5	€ 13

Onder de overige kosten is een bate van € 5.000 opgenomen. Dit betreft twee aflossingen op een vordering van de reeds afgerekende IPR 2008 regeling.

Rente

2018	2017
€ 117	€ 132

Het positieve saldo van de rentebaten en -lasten over de vier rekening-courantsaldi bedraagt in totaal € 117.000.

Mutaties reserves

2018	2017
€ 1.678	€ 145

De onttrekking aan de reserves bestaat uit de inzet van middelen voor projectontwikkeling van € 1,8 miljoen verminderd met de in 2018 opgebouwde rente ad € 117.000 en met de eenmalige bate bij overige kosten van € 5.000.

6.1 EZ KOERS NOORD 2007-2010 PID

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	147		-147
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		147	147
Subtotaal projecten	147	147	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		10	10
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	10	10
Totaal saldo van batens en lasten	147	157	10
Mutaties reserves	10		-10
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	157	157	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	157	157	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
			35		-35
				35	35
0	0	0	35	35	0
				18	18
0	0	0	0	18	18
0	0	0	35	53	18
			18		-18
0	0	0	53	53	0
0	0	0	53	53	0

6.2 TRANSITIE 2007-2010

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	336		-336
vrijval op toekenningen	-1.507		1.507
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-2.971	-2.971
Subtotaal projecten	-1.171	-2.971	-1.800
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten		5	5
Rente		89	89
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	94	94
Totaal saldo van baten en lasten	-1.171	-2.877	-1.706
Mutaties reserves	94	1.800	1.706
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-1.077	-1.077	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-1.077	-1.077	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
600		-600			
-2.000		2.000	-969		969
1.800	-1.400	-3.200		-969	-969
400	-1.400	-1.800	-969	-969	0
				13	13
	90	90		162	162
0	90	90	0	175	175
400	-1.310	-1.710	-969	-794	175
90	1.800	1.710	175		-175
490	490	0	-794	-794	0
490	490	0	-794	-794	0

6.3 OP EFRO 2007 - 2013

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	130		-130
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		130	130
Subtotaal projecten	130	130	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		11	11
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	11	11
Totaal saldo van batens en lasten	130	141	11
Mutaties reserves	11		-11
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	141	141	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	141	141	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
			182		-182
				182	182
0	0	0	182	182	0
			46		-46
0	0	0	46	0	-46
0	0	0	228	182	-46
				46	46
0	0	0	228	228	0
0	0	0	228	228	0

6.4 RIJKSCOFINANCIERING IN OP EFRO 2007-2013

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	9		-9
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		9	9
Subtotaal projecten	9	9	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		7	7
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	7	7
Totaal saldo van batens en lasten	9	16	7
Mutaties reserves	7		-7
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	16	16	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	16	16	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
			199		-199
				199	199
0	0	0	199	199	0
			2		-2
0	0	0	2	0	-2
0	0	0	201	199	-2
				2	2
0	0	0	201	201	0
0	0	0	201	201	0

6.5 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 TOTAAL

bedragen in € 1.000	6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD
Activa	
Vaste activa	
immateriële activa	
materiële activa	
totaal vaste activa	0
Vlottende activa	
vorderingen	
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	
liquide middelen	
totaal vlottende activa	0
Totaal activa	0
Passiva	
Vaste passiva	
eigen vermogen	
algemene reserves	
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	
totaal eigen vermogen	0
langlopende schulden	
voortuitontvangen bedragen	
toekenningen	
totaal voortuitontvangen bedragen	0
voortuitontvangen uitvoeringskosten	
totaal langlopende schulden	0
Totaal vaste passiva	0
Vlottende passiva	
openstaande toekenningen	
overige schulden	
rekening-courant	
totaal vlottende passiva	0
Totaal passiva	0

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

6.2 Transitie 2007 - 2010	6.3 OP EFRO 2007 - 2013	6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	Totaal 31-12-2018
_____	_____	_____	_____
0	0	0	0
18.346			18.346
18.346	0	0	18.346
_____	_____	_____	_____
18.346	0	0	18.346
_____	_____	_____	_____
3.347			3.347
3.347	0	0	3.347
2.250			2.250
2.250	0	0	2.250
2.250	0	0	2.250
_____	_____	_____	_____
5.597	0	0	5.597
12.749			12.749
12.749	0	0	12.749
_____	_____	_____	_____
18.346	0	0	18.346

6.5.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 TOTAAL

bedragen in € 1.000	6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	6.2 Transitie 2007-2010
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PiD		
Transitie 2007-2010		
OP EFRO 2007-2013		
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013		
saldo 31 december	0	0
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari	836	
voorziening	-836	
afgeboekte oninbare vordering		-56
ontstane vorderingen		86
ontvangen		-30
mutatie voorziening		
saldo 31 december	836	0
voorziening	-836	
overboeking voorziening naar uitvoeringskosten*	836	
overboeking vordering naar uitvoeringskosten*	-836	
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	0	0
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	2.215	19.239
saldo mutaties	-2.215	-893
saldo 31 december	0	18.346

* De resterende vorderingen, die voor 100% zijn voorzien, zijn overgeboekt naar de uitvoeringskosten.

toelichting op de balans per 31 december 2018

6.3 OP EFRO 2007-2013	6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	Totaal 31-12-2018	Totaal 31-12-2017
			3.450
			8.470
			2.181
0	0	0	14.101
1.978		2.814	3.059
-1.978		-2.814	-2.814
		-56	
		86	9
		-30	-254
1.978	0	2.814	2.814
-1.978		-2.814	-2.814
1.978		2.814	
-1.978		-2.814	
0	0	0	0
0	0	0	14.101
-5.820	1.437	17.071	18.852
5.820	-1.437	1.275	-1.781
0	0	18.346	17.071

6.5.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL TOTAAL

bedragen in € 1.000	6.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	6.2 Transitie 2007-2010
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	2.010	3.678
bij: rente baten/lasten	10	89
af: overboeking	-2.020	-1.952
bij: overboeking		1.532
saldo 31 december	0	3.347
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	-3.942	-6.774
saldo 1 januari beschikbare middelen projectontwikkeling		
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	7.598	6.053
saldo 1 januari	3.656	-721
mutaties 2018:		
aangewend voor uitvoeringskosten beschikbaar gestelde middelen Rijk en Europa	-3.509	
overheveling van middelen		1.800
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen		-140
ingezet voor projectontwikkeling		-196
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen	-147	1.507
saldo 31 december	0	2.250
specificatie:		
beschikbare middelen		-6.914
beschikbare middelen projectontwikkeling		1.604
vrijgevallen toezeggingen		7.560
saldo toekenningen	0	2.250
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten		16.282
bij: verplichtingen projecten		336
af: betalingen projecten	-147	-2.362
af: vrijval projecten	147	-1.507
saldo 31 december	0	12.749

toelichting op de balans per 31 december 2018

6.3 OP EFRO 2007-2013	6.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	Totaal 31-12-2018	Totaal 31-12-2017
1.088	1.419	8.195	8.049
11	7	117	132
-1.099	-1.426	-6.497	
		1.532	13
0	0	3.347	8.194
-32.877	-15.197	-58.790	-58.535
34.438	17.396	65.485	64.932
1.561	2.199	6.695	6.397
	-2.181	-5.690	-151
-1.431	-9	360	-103
		-140	
		-196	
-130	-9	1.221	553
0	0	2.250	6.696
		-6.914	-58.789
		1.604	
		7.560	65.485
0	0	2.250	6.696
		16.282	20.573
		336	
-130	-9	-2.648	-3.738
130	9	-1.221	-553
0	0	12.749	16.282

7 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 REGELINGEN

7.0	Overzicht van baten en lasten 2018 totaal	114
7.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 geconsolideerd	116
7.1	Balans per 31 december 2018	117
7.1.1	Toelichting op de balans 2018	118

7.0 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 REGELINGEN

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-180		180
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-180	-180
Subtotaal projecten	-180	-180	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	2		-2
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	2	0	-2
Totaal saldo van batens en lasten	-178	-180	-2
Mutaties reserves	13	15	2
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-165	-165	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-165	-165	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-200		200	-312		312
	-200	-200		-312	-312
-200	-200	0	-312	-312	0
				3	3
0	0	0	0	3	3
-200	-200	0	-312	-309	3
			3		-3
-200	-200	0	-309	-309	0
-200	-200	0	-309	-309	0

7.O.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 REGELINGEN

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Projecten

Vrijval op toekenningen

2018	2017
€ 180	€ 312

Het aantal NIOF-projecten waarbij vrijval is opgetreden bedraagt tien.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017
€ 180	€ 312

De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de mutaties vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2018	2017
€ - 2	€ 3

Betreft de betaalde rente over het rekening-courant-saldo bij de provincie Groningen.

Mutaties reserves

2018	2017
€ 2	€ - 3

De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken. Daarnaast is conform de begroting een bedrag van € 13.000 aan de reserves onttrokken en overgeheveld naar de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

7.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 REGELINGEN BALANS PER 31 DECEMBER 2018

bedragen in € 1.000

Activa	
Vaste activa	
immateriële activa	
materiële activa	
totaal vaste activa	0
Vlottende activa	
vorderingen	2.944
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	-332
liquide middelen	
totaal vlottende activa	2.612
Totaal activa	2.612
Passiva	
Vaste passiva	
eigen vermogen	
algemene reserves	-2
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	
totaal eigen vermogen	-2
langlopende schulden	
voortuitontvangen bedragen	
toekenningen	2.614
totaal voortuitontvangen bedragen	2.614
voortuitontvangen uitvoeringskosten	
totaal langlopende schulden	2.614
totaal vaste passiva	2.612
Vlottende passiva	
openstaande toekenningen	
overige schulden	
rekening-courant	
totaal vlottende passiva	0
Totaal passiva	2.612

7.1.1 KOERS NOORD EN OPERATIONEEL PROGRAMMA NOORD-NEDERLAND 2007-2013 REGELINGEN

bedragen in € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
	(7.1 NIOF 2013)	
Activa		
Vorderingen Rijk en Europa		
EZ Koers Noord 2007 - 2010 PiD		
Transitie 2007-2010	2.944	2.944
OP EFRO 2007-2013		
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013		
saldo 31 december	2.944	2.944
Terug te ontvangen subsidies		
saldo 1 januari	169	219
voorziening	-169	-164
afgeboekte oninbare vordering	-20	-26
ontstane vorderingen		55
ontvangen		-80
mutatie voorziening	20	-4
saldo 31 december	149	168
voorziening	-149	-168
overboeking voorziening naar uitvoeringskosten*		
overboeking vordering naar uitvoeringskosten*		
saldo	0	0
Saldo vorderingen 31 december	2.944	2.944
Rekening-courant provincie Groningen		
saldo 1 januari	-265	-92
saldo mutaties	-67	-173
saldo 31 december	-332	-265

toelichting op de balans per 31 december 2018

bedragen in € 1.000	31-12-2018	31-12-2017
	(7.1 NIOF 2013)	
Passiva		
Algemene reserve		
saldo 1 januari	-13	-16
af: rente baten/lasten	-2	3
af: projecten		
bij: overboeking	13	
saldo 31 december	-2	-13
Vooruitontvangen bedragen		
toekenningen		
saldo 1 januari beschikbare middelen	-19.009	-18.954
saldo 1 januari vrijgevallen toezeggingen	21.443	20.972
saldo 1 januari	2.434	2.018
mutaties 2018:		
aangewend voor uitvoeringskosten		
overheveling van middelen		103
niet aangewende middelen		
teruggevorderde bedragen		
aangegane verplichtingen		
beschikbaar voor uitvoeringskosten		
vrijgevallen toezeggingen	180	312
saldo 31 december	2.614	2.433
specificatie:		
beschikbare middelen	-19.009	-18.954
vrijgevallen toezeggingen	21.623	21.387
saldo toekenningen	2.614	2.433
Openstaande toekenningen		
saldo 1 januari projecten	259	905
bij: verplichtingen projecten		
af: betalingen projecten	-79	-334
af: vrijval projecten	-180	-312
saldo 31 december	0	259

8 UITVOERINGSKOSTEN

8.0	Overzicht van baten en lasten 2018	122
8.0.1	Toelichtingen overzicht van baten en lasten 2018	124
8.1	Balans per 31 december 2018	130
8.1.1	Toelichting op de balans 2018	131

8.0 UITVOERINGSKOSTEN

	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
bedragen in € 1.000			
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk		130	130
Europese Commissie			
provincies		4.350	4.350
gemeenten		465	465
overige		658	658
Kosten			
uitvoeringskosten	9.482		-9.482
overige kosten			
Rente	1	8	7
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		2.860	2.860
Overboeking uit reserves		1.019	1.019
Subtotaal algemeen	9.483	9.490	7
Totaal saldo van baten en lasten	9.483	9.490	7
Mutaties reserves	8	1	-7
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	9.491	9.491	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	9.491	9.491	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0	0	0	0	0	0
	120	120		160	160
				30	30
	4.590	4.590		6.162	6.162
	466	466		490	490
	612	612		2.087	2.087
9.682		-9.682	9.193		-9.193
	20	20	1	18	17
	2.875	2.875		264	264
9.682	8.683	-999	9.194	9.211	17
9.682	8.683	-999	9.194	9.211	17
20	1.019	999	18	1	-17
9.702	9.702	0	9.212	9.212	0
9.702	9.702	0	9.212	9.212	0

8.O.1 UITVOERINGSKOSTEN

Bijdragen provincies		
bedragen in € 1.000	2018	2017
uitvoeringskosten (1)		
Drenthe	591	571
Fryslân	591	571
Groningen	592	572
subtotaal algemene bijdrage	€ 1.774	€ 1.714
specifieke dienstverlening (2)		
STINAF II	10	61
FEP 2013-2015		38
IAG 4 Groningen	63	76
Mobiliteitsfonds	15	15
Interimregeling Waardevermeerdering	98	419
RIG Groningen	172	61
Bedrijvenregeling Dutch TechZone	126	232
Bedrijvenregeling Drenthe	51	26
Sectorplan Groningen: Gr. op Voorsprong	51	599
Sectorplan Drenthe: Ruimte v. ontwikkeling	26	17
Zonnelening Drenthe	47	66
POP3 – bijdrage Drenthe	505	493
POP3 – bijdrage Fryslân	432	343
POP3 – bijdrage Groningen	632	486
VIA – bijdrage Drenthe		416
VIA – bijdrage Fryslân		417
VIA – bijdrage Groningen		417
MIT regeling Drenthe	240	40
MIT regeling Fryslân		40
MIT regeling Groningen		40
Asbestregeling Drenthe	14	23
Nul op de meter	4	6
PHP Drenthe	2	
Voucherregeling MKB Fryslân	67	
Toekomstgerichte Melkveehouders Drenthe	21	
VEEF-regeling Groningen		4
subtotaal specifieke dienstverlening	€ 2.576	€ 4.335
SER-Noord Nederland		
(afgesloten per 1 /1/2018)	0	113
Totaal provincies	€ 4.350	€ 6.162

Inleiding

De tekst van de in dit hoofdstuk opgenomen uitvoeringskosten voor het jaar 2018 dient gelezen te worden met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- in 2018 worden de uitvoeringskosten van het SNN conform voorgaande jaren als een geheel gepresenteerd.
- relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging 2018 of de cijfers van 2017 worden nader toegelicht.

Algemeen

Rijk

	2018	2017
	€ 130	€ 160

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft een bijdrage van € 120.000 ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de MIT-regeling. Deze bijdrage is conform het begrote bedrag. Daarnaast is in 2018 het budget van Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 opgehoogd. Van deze ophoging is € 10.000 (vier procent) beschikbaar voor dekking van de uitvoeringskosten.

Provincies

	2018	2017
	€ 4.350	€ 6.162

De provincies leveren een jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten. Voor 2018 is deze bijdrage vastgesteld op € 1,77 miljoen. De bijdrage van de provincies is als volgt samengesteld. (zie tabel links sub 1).

Daarnaast leveren de provincies bijdragen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening (zie tabel links sub 2).

In de gewijzigde begroting 2018 was € 2,8 miljoen opgenomen voor bijdragen van de provincies ten behoeve van specifieke dienstverlening. De daadwerkelijk ontvangen bijdragen waren € 2,6 miljoen en vielen daarmee € 239.000 lager uit dan begroot. Oorzaak

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

hiervan is dat voor een aantal uitgevoerde regelingen de bijdragen lager zijn geweest dan begroot. De grootste negatieve afwijkingen zijn opgetreden bij de Voucherregeling MKB Fryslân, Bedrijvenregeling Dutch TechZone, Bedrijvenregeling Drenthe en Asbestregeling Drenthe. De hoger dan begrote inkomsten in het kader van onder andere de RIG en de niet begrote inkomsten voor de regeling Toekomstgerichte Melkveehouders Drenthe compenseren dit slechts gedeeltelijk.

Ten opzichte van 2017 zijn de bijdragen ruim € 1,7 miljoen lager. Dit verschil wordt voor een groot deel veroorzaakt door de eind 2017 ontvangen bijdrage in de uitvoeringskosten van de VIA 2018. Conform de gebruikelijke werkwijze is deze bate ad € 1.250.000 na ontvangst in 2017 meteen toegevoegd aan de balanspost 'voortuontvangen uitvoeringskosten', terwijl de werkzaamheden grotendeels vanaf 2018 zullen worden uitgevoerd.

Gemeenten

2018	2017
€ 465	€ 490

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een forfaitaire bijdrage in de uitvoeringskosten afgesproken met een indexatie van 3,5% per jaar. Daarnaast is er van een gemeente een bijdrage ontvangen voor de uitvoering van specifieke dienstverlening.

De verdeling van de bijdrage in de uitvoeringskosten van het SNN over de vier grote gemeenten is als volgt: (zie tabel links).

Bijdragen grote gemeenten

bedragen in € 1.000

gemeente Assen	82	
gemeente Emmen	134	
gemeente Groningen	134	
gemeente Leeuwarden	114	
subtotaal algemene bijdrage		€ 464
bijdrage voor specifieke dienstverlening:		
Gemeente De Wolden (SEBB-regeling en Duurzaamheidssubsidie)	1	
subtotaal specifieke dienstverlening		1
Totaal gemeenten		€ 465

Overige

2018	2017
€ 658	€ 2.087

In 2018 zijn hier de volgende bijdragen opgenomen: (zie tabel hieronder).

De post overige was begroot op € 612.000. De realisatie is € 46.000 hoger. Vanwege het tegenvallende aantal aanvragen blijven de opbrengsten van de WVM 2017 regeling € 160.000 achter bij de begroting. Dit wordt echter gecompenseerd door niet begrote bijdragen voor de regelingen Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld en Compensatieregeling buitengebied NAM. Tevens zijn de bijdragen voor regelingen uitgevoerd voor de Economic Board Groningen en de bijdragen voor Europese samenwerkingsprojecten hoger dan begroot.

Specificatie overige

bedragen in € 1.000

bijdrage website Europa om de Hoek	55
WVM-regeling ministerie EZK (WVM 2017)	90
Compensatieregeling buitengebied NAM	50
Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld	31
Regelingen voor Economic Board Groningen	169
Europese samenwerkingsprojecten	190
overige bijdragen	73
Totaal	€ 658

Ten opzichte van 2017 zijn de overige bijdragen ruim € 1,1 miljoen lager. Conform de toelichting bij de bijdragen van de provincies, wordt dit ook hier veroorzaakt door een eind 2017 van de Europese Commissie ontvangen bijdrage in de uitvoeringskosten van de VIA 2018. Conform de systematiek die is omschreven bij de bijdragen van de provincies, is de gehele bijdrage in 2017 als bate verantwoord.

Uitvoeringskosten

realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017
€ 9.482	€ 9.682	€ 9.193

Een specificatie van de uitvoeringskosten vindt u in de bovenste tabel op pagina 127.

Kosten SNN

realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017
€ 9.482	€ 9.682	€ 8.893

Een specificatie van deze kosten vindt u in de onderste tabel op pagina 127.

Op totaalniveau laten de kosten ten opzichte van de begroting een voordeel zien van € 200.000. De voornaamste verklaring van dit voordeel zijn de salariskosten die € 419.000 lager zijn dan begroot. Met name het lager dan voorziene aantal aanvragen voor de WVM-regelingen ligt hieraan ten grondslag. Dit heeft als consequentie gehad dat er gedurende 2018 minder fte's werkzaam zijn geweest dan begroot.

Er is in 2018 meer dan verwacht gebruik gemaakt van het budget voor studie en opleiding. Ook de reis-, verblijf- en representatiekosten zijn hoger dan begroot. Belangrijkste oorzaak hiervan is dat de reis- en verblijfkosten in het kader van de Europese samenwerkingsprojecten ten bedrage van € 40.500 hier ook zijn verantwoord. Afhankelijk van het project staan tegenover deze kosten echter vergoedingen (verantwoord onder de inkomsten) van 50% tot 100%.

De kosten van voorlichting, jaarverslagen en vergaderingen zijn € 23.000 hoger dan begroot. Deze overschrijding kan nagenoeg geheel worden verklaard door de niet voorziene kosten van het plaatsen van de vacature voor een nieuwe directeur.

Er zijn geen kosten gemaakt voor accountants-controles projecten. Dit is het gevolg van de al langer waarneembare trend van

het meer in eigen beheer uitvoeren van controles.

Ten opzichte van de begroting zijn er aanzienlijk meer kosten gemaakt voor de inhuur van externe deskundigheid. Hiervoor zijn drie belangrijke oorzaken op te voeren. Ten eerste zijn

er onvoorziene kosten geweest ten behoeve van de werving van de nieuwe directeur. Een tweede oorzaak zijn de kosten voor de uitgevoerde accountantscontrole in het kader van de eindafrekening van de sectorplannen Groningen en Drenthe. Deze kosten zijn overigens integraal doorbelast aan de opdrachtgevers.

Specificatie Uitvoeringskosten			
bedragen in € 1.000			
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
SNN	9.482	9.682	8.893
SER Noord-Nederland			300
Totaal	€ 9.482	€ 9.682	€ 9.193

Specificatie kosten SNN			
bedragen in € 1.000			
	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Personeelskosten			
salariskosten	6.847	7.266	6.643
studie en opleiding	136	115	121
reis-, verblijf- en representatiekosten	416	380	368
subtotaal personeelskosten	€ 7.399	€ 7.761	€ 7.132
Overige kosten			
voorlichting, jaarverslagen en vergaderingen	78	55	58
accountantscontrole projecten		25	8
inhuur deskundigheid	193	125	177
deskundigencomité	106	89	68
huisvesting public affairs Den Haag en Brussel	98	107	97
externe opdrachten en onderzoeken	72	100	99
communicatie en events	146	100	168
stimulering op EFRO programma	172	200	
Europese samenwerking			24
inhuur prov. Groningen financiën, treasury en P&O	89	91	88
huisvestingskosten	256	218	241
automatisering en innovatie van bedrijfsvoering	645	600	519
adviescommissies bezwaar/beroep	10	13	12
overige kantoorkosten	97	110	106
kosten kantoormeubilair	32	15	23
accountantscontrole jaarrekening	89	73	73
subtotaal overige kosten	€ 2.083	€ 1.921	€ 1.761
Totaal kosten SNN	€ 9.482	€ 9.682	€ 8.893

Tot slot is er meer dan verwacht gebruik gemaakt van externe inhuur van deskundigheid ten behoeve van het beoordelen van subsidieaanvragen op het gebied van software.

Gedurende 2018 zijn de kosten voor communicatie en events hoger geweest dan begroot. Hierbij dient te worden opgemerkt dat onder deze kostenpost kosten van Europa om de Hoek ad € 18.400 verantwoord zijn. Tegenover deze kosten staan echter ook opbrengsten welke onder de inkomsten worden verantwoord. Ten opzichte van de begroting zijn de kosten van de stimulering van het OP EFRO-programma € 28.000 lager uitgevallen. Het resterende budget dient aan het budget voor 2019 te worden toegevoegd.

De huisvestingskosten zijn € 38.000 hoger dan begroot. Oorzaken zijn niet voorziene nagekomen kosten die betrekking hebben op 2017, incidentele kosten van herinrichting van het kantoorpand en hoger dan begrote catering- en parkeerkosten.

De kosten voor automatisering zijn € 45.000 hoger dan begroot. Hierbij dient opgemerkt te worden dat een bedrag van € 70.000 van de automatiseringskosten betrekking heeft op regelingen die voor externe opdrachtgevers worden uitgevoerd. Gezien het feit dat deze kosten integraal worden doorbelast, blijven de automatiseringskosten per saldo binnen het begrote bedrag.

De laatste belangrijke afwijking van de begroting betreft de kosten van kantoormeubilair. Deze kosten overschrijden de begroting met € 17.000. Het grootste gedeelte van deze kosten betreft afschrijvingskosten over investeringen in verband met de herinrichting van het kantoorpand.

Rente

	2018	2017
	€ 7	€ 17

Betreft het saldo van betaalde en ontvangen rente over de rekeningcourant verhouding met de provincie Groningen.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

bedragen in € 1.000

reguliere bijdragen:	
bijdrage Rijk	130
bijdrage provincies	4.350
bijdrage gemeenten	465
overige	658
	€ 5.603
éénmalige bijdragen:	
overboeking uit reserves	1.019
totaal bijdragen	€ 6.622
af: uitvoeringskosten	- 9.482
Per saldo onttrokken	€ - 2.860

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

	2018	2017
	€ - 2.860	€ -264

Het saldo van de werkelijke uitvoeringskosten en de ontvangen bijdragen is onttrokken aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten en bestaat uit: (zie tabel).

Overboeking uit reserves

	2018	2017
	€ 1.019	€ 0

Aan de vrije reserves is conform de gewijzigde begroting 2018 een bedrag van € 719.000 onttrokken om onvoorziene kosten te financieren. Dit betreft kosten voor de intensivering van de communicatie betreffende het OP EFRO-programma, gestegen loonkosten verband houdende met CAO-afspraken en wettelijke verplichtingen op het gebied van gegevensbescherming en privacy. Het genoemde bedrag is toegevoegd aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten. Daarnaast is een bedrag van € 300.000 onttrokken voor de uitvoering van een nieuwe VIA-regeling.

Mutaties reserves

	2018	2017
	€ 7	€ 17

De mutaties reserves bestaan uit het saldo van de ontvangen en betaalde rente.

8.1 UITVOERINGSKOSTEN BALANS PER 31 DECEMBER 2018

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	Totaal
Activa			
Vaste activa			
materiële activa	413		413
totaal vaste activa	413	0	413
Vlottende activa			
vorderingen	9.534		9.534
rekening-courantverh. met prov. Groningen	561		561
liquide middelen			
totaal vlottende activa	10.095	0	10.095
Totaal activa	10.508	0	10.508
Passiva			
Vaste passiva			
eigen vermogen			
algemene reserves	78		78
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)			
totaal eigen vermogen	78	0	78
langlopende schulden			
vooruitontvangen bedragen			
toekenningen			
totaal vooruitontvangen bedragen			
vooruitontvangen uitvoeringskosten	9.049		9.049
totaal langlopende schulden	9.049	0	9.049
totaal vaste passiva	9.127	0	9.127
Vlottende passiva			
openstaande toekenningen			
overige schulden	1.381		1.381
rekening-courant			
totaal vlottende passiva	1.381	0	1.381
Totaal passiva	10.508	0	10.508

8.1.1 UITVOERINGSKOSTEN toelichting op de balans per 31 december 2018

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31-12-2017 Totaal	31-12-2017 Totaal
Activa				
Materiële vaste activa				
kantoorinventaris	69		69	65
automatisering	344		344	351
totaal materiële vaste activa	413		413	416
Vorderingen Rijk en Europa				
Uitvoeringskosten				
Europese Commissie in OP EFRO 2014-2020	3.343		3.343	3.733
Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020	260		260	409
Regelingen EFRO 2014-2020	1.952		1.952	1.931
totaal Operationeel Programma 2014-2020	5.555	0	5.555	6.073
Koers Noord Transitie OP EFRO 2007-2013	256		256	256
Rijkscofinanciering in OP EFRO				
totaal Koers Noord/OP 2007-2013	256	0	256	256
Bijdragen in uitvoeringskosten en SER				
provincie Drenthe	146		146	186
provincie Fryslân	242		242	273
provincie Groningen	627		627	485
REP - SNN	1.826		1.826	2.739
Economic Board Groningen	50		50	46
Ministerie Economische Zaken inzake WVM 2017	19		19	13
MEZ inzake Energiebesparing bij Versterking	1		1	
NAM inzake WVM NAM	23		23	
gemeente Emmen	3		3	
gemeente Assen	3		3	
totaal provincies, gemeenten, REP en overig	2.940	0	2.940	3.742
Terug te ontvangen subsidies				
saldo 1 januari	186		186	246
voorziening	-186		-186	-246
afgeboekte oninbare vordering	-111		-111	-47
ontstane vorderingen	2.818		2.818	
ontvangen	-5		-5	-13
mutatie voorziening	-2.702		-2.702	60
saldo 31 december	2.888		2.888	186
voorziening	-2.888		-2.888	-186
saldo	0	0	0	0

8.1.1 UITVOERINGSKOSTEN

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31-12-2018 Totaal	31-12-2017 Totaal
(vervolg activa)				
Overige vorderingen				
compensabele BTW	465		465	483
nog te ontvangen bijdragen in kosten	264		264	200
voortbetaalde kosten	54		54	88
totaal overige vorderingen	783	0	783	771
Totaal vorderingen	9.534	0	9.534	10.842
Rekening-courant provincie Groningen				
saldo 1 januari	1.920	-300	1.620	2.573
saldo mutaties	-1.359	300	-1.059	-953
saldo 31 december	561	0	561	1.620
Kas				
saldo	0	0	0	0

toelichting op de balans per 31 december 2018

bedragen in € 1.000	8.1 SNN	8.2 SER N-Ned.	31-12-2018 Totaal	31-12-2017 Totaal
Passiva				
Algemene reserve				
saldo 1 januari	75	-4	71	45
bij: rente baten/lasten	8	-1	7	17
overboeking reserve SER Noord-Nederland	-5	5		9
resultaat voor bestemming				
saldo 31 december	78	0	78	71
Langlopende schulden				
vooritontvangen uitvoeringskosten				
saldo per 1 januari	12.194	-286	11.908	12.172
bij: Europese Commissie				30
bij: Rijk				160
bij: provincies				6.162
bij: gemeentes				490
bij: SER				147
bij: overboeking algemene reserves	1.019		1.019	
bij: diversen				1.940
overb. vooruitontv. uitv.kosten SER Noord-Ned.	-286	286		
af: uitvoeringskosten	-3.878		-3.878	-9.193
saldo per 31 december	9.049	0	9.049	11.908
Overige schulden				
mobiliteitsfonds				
vooritontvangen bedragen	756		756	208
nog te betalen bedragen	625		625	691
saldo 31 december	1.381	0	1.381	899

9 REGELINGEN EN WERKZAAMHEDEN VOOR PROVINCIES EN DERDEN

9.0	Overzicht van baten en lasten 2018	136
9.0.1	Toelichting overzicht van baten en lasten 2018	138
9.1	Balans per 31 december 2018	139
9.1.1	Toelichting op de balans 2018	140

9.0 REGELINGEN EN WERKZAAMHEDEN VOOR PROVINCIES EN DERDEN

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	batens	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0
Mutaties reserves	10	10	
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	10	10	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	10	10	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0

9.0.1 REGELINGEN EN WERKZAAMHEDEN VOOR PROVINCIES EN DERDEN toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

In 2018 zijn vijf regelingen (de Zonnelening 2015 en 2016, de subsidieregeling Energiebesparing gemeente De Wolden 2016, de Voucherregeling Externe Expertise Financiering en Nul op de Meter 2017) van de regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden afgerekend en administratief afgerond.

Algemeen

Rente

	2018	2017
	€ 0	€ 0

Ten gevolge van het verplicht schatkistbankieren worden de middelen van de regelingen en werkzaamheden voor provincies en derden kortlopend weggezet. Het rentepercentage op deze middelen is in 2016 gedaald tot nul procent. In 2018 is het rentepercentage niet gewijzigd, waardoor er geen rente is gerealiseerd.

Mutaties reserves	2018	2017
	€ 0	€ 0

Conform de begroting is een bedrag van € 10.000 aan de reserves onttrokken en overgeheveld naar de vooruitontvangen uitvoeringskosten.

9.1

REGELINGEN EN WERKZAAMHEDEN VOOR PROVINCIES EN DERDEN

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

bedragen in € 1.000	Regelingen/ werkzaamheden voor provincies en derden
	Totaal
Activa	
Vaste activa	-----
materiële activa	
totaal vaste activa	0
Vlottende activa	
vorderingen	1
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	41.042
liquide middelen	
totaal vlottende activa	41.043
Totaal activa	41.043
Passiva	
Vaste passiva	-----
eigen vermogen	
algemene reserves	
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	
totaal eigen vermogen	0
langlopende schulden	
vooruitontvangen bedragen	
toekenningen	
totaal vooruitontvangen bedragen	
vooruitontvangen uitvoeringskosten	
totaal langlopende schulden	0
totaal vaste passiva	0
Vlottende passiva	
openstaande toekenningen	
schulden aan derden wegens uitvoering regelingen	41.008
rekening-courant	
nog te betalen BTW	
overige schulden	35
totaal vlottende passiva	41.043
Totaal passiva	41.043

9.1.1 REGELINGEN EN WERKZAAMHEDEN VOOR PROVINCIES EN DERDEN

bedragen in € 1.000	9.1 Reg./ werzk. prov./ derden	31-12-2018 totaal	31-12-2017 totaal
Activa			
Terug te ontvangen subsidies			
Saldo 1 januari	9	9	4
voorziening	-9	-9	-4
afgeboekte oninbare vordering	-8	-8	
ontstane vorderingen	58	58	571
ontvangen	-20	-20	-566
mutatie voorziening	-29	-29	-5
saldo 31 december	39	39	9
voorziening	-38	-38	-9
saldo	1	1	0
Overige vorderingen			
te vorderen BTW			38
totaal overige vorderingen	0	0	38
Saldo vorderingen 31 december	1	1	38
Rekening-courant provincie Groningen			
saldo 1 januari	37.770	37.770	12.059
saldo mutaties	3.272	3.272	25.711
saldo 31 december	41.042	41.042	37.770

toelichting op de balans 2018

bedragen in € 1.000	9.1 Reg./ werzk. prov./ derden	31-12-2018 totaal	31-12-2017 totaal
Passiva			
Algemene reserve			
saldo 1 januari	10	10	20
bij: rente baten/lasten			
af: overboeking	- 10	- 10	- 9
saldo 31 december	0	0	11
Overige schulden			
schuld provincie Drenthe inzake sectorplan Drenthe, Bedrijvenregeling Dutch TechZone, Bedrijvenregeling Drenthe en Toekomstgerichte melkveehouders	12.073	12.073	3.954
schuld provincie Fryslân inzake STINAF II, Nul op de Meter en Voucherregeling Bedrijfsontwikkeling	839	839	669
schuld provincie Groningen inzake WVM, IAG4, RIG, sectorplan Groningen en VEEF	816	816	5.411
schuld gemeente De Wolden	60	60	80
schuld ministerie van EZK inzake WVM 2017 en Energiebesparing bij versterking	24.918	24.918	25.289
schuld Economic Board Groningen inzake AdviesregelinG, 5G regelinG, InnovatieregelinG en Arbeidsplaatsen-regelinG	2.274	2.274	2.360
schuld NAM inzake Compensatieregeling buitengebied NAM	28	28	
nog te betalen BTW			
nog te verrekenen rente provincies	35	35	34
saldo 31 december	41.043	41.043	37.797

BIJLAGEN

1	Overzicht van baten en lasten uitvoeringskosten SER Noord-Nederland met toelichting	144
2	Lijst met afkortingen	147
3	CBS Sisa	148
4	Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT)	150
5	Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	152

BIJLAGE 1 UITVOERINGSKOSTEN SER NOORD-NEDERLAND

bedragen in € 1.000	Realisatie 2018		
	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Teruggevorderde bedragen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
gemeenten			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente	1		-1
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
subtotaal algemeen	1	0	-1
Totaal saldo van batens en lasten	1	0	-1
Mutaties reserves		1	1
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	1	1	0
Resultaatbestemming, onttrekking reserve			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	1	1	0

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Begroting na wijziging 2018			Realisatie 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0	0	0	0	0	0
				113	113
				40	40
				147	147
			300		-300
			1		-1
0	0	0	301	300	-1
0	0	0	301	300	-1
				1	1
0	0	0	301	301	0
0	0	0	301	301	0

UITVOERINGSKOSTEN SER NOORD-NEDERLAND toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Algemeen

Rente

2018	2017
€ 1	€ 1

Betreft de betaalde rente over het negatieve saldo van de rekening-courant bij de provincie Groningen.

Mutaties reserves

2018	2017
€ 1	€ 1

De betaalde rente wordt aan de algemene reserve onttrokken.

BIJLAGE 2 LIJST VAN AFKORTINGEN

BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CRM	Customer Relationship Management
DB-SNN	Dagelijks bestuur van het SNN
EBG	Economic Board Groningen
EBNN	Economic Board Noord-Nederland
EC	Europese Commissie
EFRO	Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FEP	Friese Energiepremie
IAG	Innovatief Actieprogramma Groningen
INTERREG	Communautair Initiatief Interregionale Samenwerking
IPR	Investeringspremieregeling
KEI	Kennis en Innovatie
MIT	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren
MIT R&D	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren Research en Development
NIOF	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit
OP EFRO 2007-2013	Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013
OP EFRO 2014-2020	Operationeel Programma EFRO 2014-2020 Noord-Nederland
PHP	Provinciaal Herstructureringsprogramma 2011 Drenthe
PiD	Pieken in de Delta
POP3	Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020
REP-SNN	Ruimtelijk Economisch Programma-Samenwerkingsverband Noord-Nederland
REP-ZZL	Ruimtelijk Economisch Programma-Zuiderzeelijn
RIG	Regionale Investeringssteun Groningen
RSP Mobiliteitsfonds	Regio Specifiek Pakket Mobiliteitsfonds
SEBB	Subsidiereregeling Energiebesparing Bestaande Bouw
SER	Sociaal Economische Raad
SER-NN	Sociaal Economische Raad Noord-Nederland
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
STINAF	Subsidiereregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân
SiSa	Single information Single audit
VEEF	Voucherregeling Externe Expertise Financiering
VIA	Versneller Innovatieve Ambities
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WVM	(Interimregeling) Waardevermeerdering

BIJLAGE 3 CBS SISA

		SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d. d. 10 januari 2019										
tenW	E28	Regionale mobiliteitsfondsen	Eindsaldo (jaar T-1)	Dotatie regio in (jaar T)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 02	Dotatie rijk in (jaar T)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 03	Rentebaten (jaar T)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 04	Besteding (jaar T) uit het fonds (onderscheid herkomst middelen niet nodig)	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 05	Eindsaldo (jaar T)
		Besluit Infrastructuurfonds	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 01 € 356.735.902									Aard controle R Indicatornummer: E28 / 06 € 312.613.231
		Provincies en Wgr+ regio's	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28 / 07 Nee									€ 44.122.671
EZK	F2	Tijdelijke regeling waardevermeerdering woningen (subsidie) (SNN)	Beginsaldo (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: F2 / 01 € 4.755.397	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning (automatisch berekend) Aard controle R Indicatornummer: F2 / 02 € 4.117.784	Projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F2 / 03 WVMZ0001 - WVMZ0999 WVMP0001 - WVMP0999 WVM00001 - WVM00999 WVM01000 - WVM01999 WVM02000 - WVM02999	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning Aard controle R Indicatornummer: F2 / 04 € 475.995 € 264.217 € 74 € 2.041.295 € 1.336.203	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (Jaar T) per woning Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F2 / 05 € 491.995 € 528.628 € 3.332.046 € 3.184.309 € 1.336.203	Eindverantwoording Ja/Nee Nee Nee Nee Nee				
EZK	F3	Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld (SNN)	Beginsaldo (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: F2 / 01 € 0	Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend) Aard controle R Indicatornummer: F2 / 02 € 208.258	Projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F2 / 03 BVG180001 - BVG180999 BVG20001 - BVG20999	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning Aard controle R Indicatornummer: F2 / 04 € 180.258 € 28.000	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (Jaar T) per woning Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F2 / 05 € 180.258 € 28.000	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: F2 / 06 Nee Nee				

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

OVERZICHT SPECIEFIEKE UITKERINGEN 2018 - d.d. 10 januari 2019 definitief

Berichtgevinginformatie

Vul hieronder de informatie in waarop deze bijlage verantwoordingsinformatie betrekking heeft.

Type overheidslaag: Gemeenschappelijke regeling
Naam berichtgever: Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
Berichtgevercode: 0425
Rapportage-periode: 2018
Bestandsnaam: [sisa_2018_050425_Bijlage_Verantwoordingsinformatie.xls](#) wordt automatisch ingevuld

selecteer uit lijst
 bijvoorbeeld: Aa en Hunze
 bijvoorbeeld: 1680

SiSa-bijlage in de jaarrekening

De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in uw jaarstukken te vinden op pagina:

De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie is in het PDF-bestand van uw jaarstukken te vinden op pagina (van het PDF-bestand):

Gegevens contactpersoon voor het elektronisch aanleveren

Aanmelden of wijzigen van uw contactpersoon dient te gebeuren via www.rijksoverheid.nl/sisa. Na aanmelden of wijzigen ontvangt de (nieuwe) contactpersoon van het CBS per e-mail uploadgegevens. U kunt slechts 1 contactpersoon opgeven per organisatie. Een gezamenlijke mailbox (bijvoorbeeld sisa@gemeente.nl) heeft daarom de voorkeur.

Specifieke uitkeringen

Onderstaand is een opsomming van alle specifieke uitkeringen in 2018. Op het tabblad 'specifieke uitkering' is hieruit voor uw organisatie een selectie gemaakt op basis van de regelingen die voor uw organisatie voorkomen op de verantwoordingslijst 2018 (te vinden via <https://teverantwoordenregelingen.rijksoverheid.nl/>).

Nr	Regels	Naam specifieke uitkering	Minister Van
E28	Regionale mobiliteitsfondsen		lenW
F2	Tijdelijke regeling waardevermeerdering woningen (subsidie) (SNN)		EZK
F3	Regeling energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld (SNN)		EZK
			Nieuw

BIJLAGE 4 Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op SNN van toepassing zijnde regelgeving het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor SNN is € 189.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor toezichthoudende topfunctionarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Per 30 augustus 2018 heeft de heer Van der Sluis het SNN verlaten. Het managementteam heeft gedurende het resterende jaar deze functie gezamenlijk waargenomen. Per 1 maart 2019 treedt de nieuwe directeur SNN aan en is daarmee de waarneming beëindigd.

Bezoldiging Leidinggevende topfunctionarissen					
bedragen x € 1	Van der Sluis	Emmens	Schuilenburg	Tersteeg	Van Voorn
Functiegegevens	Directeur	Manager Subsidies	Senior adviseur Public Affairs	Manager Business Support	Concern-controller
Aanvang-einde functievervulling 2018	1/1 – 31/8	1/9 – 31/12	1/9 – 31/12	1/9 – 31/12	1/9 – 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,0	1,0	1,0	0,875	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Individueel WNT-maximum	126.000	63.173	63.173	55.276	63.173
Beloning	111.973	35.231	45.145	23.670	38.452
Beloningen betaalbaar op termijn	12.686	5.642	5.662	3.707	5.836
Subtotaal	124.659	40.873	50.807	27.377	44.288
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	124.659	40.873	50.807	27.377	44.288
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Functiegegevens	Directeur				
Aanvang-einde functievervulling 2017	1/1 - 31/12				
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0				
Beloning	159.518				
Beloningen betaalbaar op termijn	17.662				
Totaal bezoldiging 2017	177.180				
Individueel WNT-maximum 2017	181.000				

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie(s)	Duur
J. Klijnsma	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
F.J. Paas	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
A.A.M. Brok	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
F.Q. Gräper-van Koolwijk	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
H. Brink	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
mw. S.A.E. Poepjes	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
P.H.R. Brouns	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
S. de Rouwe	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
T. Stelpstra	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
A. J. Nolles	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
A. Schmaal	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
B. van Dekken	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
G. Kamminga	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
J.A. van Dalen	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
L.P. Stoel	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
W. Eilering	Lid Algemeen Bestuur	1/1 – 28/3
J. Vroonland	Lid Algemeen Bestuur	25/4 –31/12
R. Klerks	Lid Algemeen Bestuur	1/1 – 26/9
N.A. Uppelschoten	Lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
W.L.H. Moinat	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
R. van der Honing	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 26/9
M. Mulder	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
P. Moltmaker	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
M. Fokkens-Kelder	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
J. Smits	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
A.G. van Kleef - Schror	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
B. Zwiers	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
L.N. Dijkstra	Plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur	1/1 - 31/12
E. Eikenaar	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
H. Jumelet	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
H. Staghouwer	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
J. Kramer	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
K. Kielstra	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
M. Schrier	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
N. Homan-Brinkman	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12
C. Bijl	Plv. Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur	1/1 - 31/12

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking
- niet van toepassing

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslag-uitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld. De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris.

BIJLAGE 5 GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

bedragen in € 1.000

	Realisatie 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2018	Realisatie 2017
0.4 Overhead				
lasten	9.491	9.687	8.464	9.242
batens	9.147	9.110	8.904	9.733
saldo van baten en lasten	-344	-577	440	491
storting reserves	375	447	440	540
onttrekking reserves	-719	-1.024		-49
Resultaat	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves				
lasten	4.652	4.500		
batens				
saldo van baten en lasten	-4.652	-4.500	0	0
storting reserves				
onttrekking reserves	4.652	4.500		
Resultaat	0	0	0	0

COLOFON

Uitgave
Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

Tekst
Financiën SNN

Opmaak
Piter Andringa, Leeuwarden

SNN
Postbus 779
9700 AT Groningen

Bezoekadres
Leonard Springerlaan 15
9727 KB Groningen

Telefoon

Bestuurssecretariaat
050-5224942

SNN-algemeen nummer
050-5224900

bestuur@snn.nl

www.snn.nl